

CARME MIRALLES I GUASCH

**TRANSPORT I CIUTAT.
UNA REFLEXIÓ SOBRE LA BARCELONA CONTEMPORÀNIA**

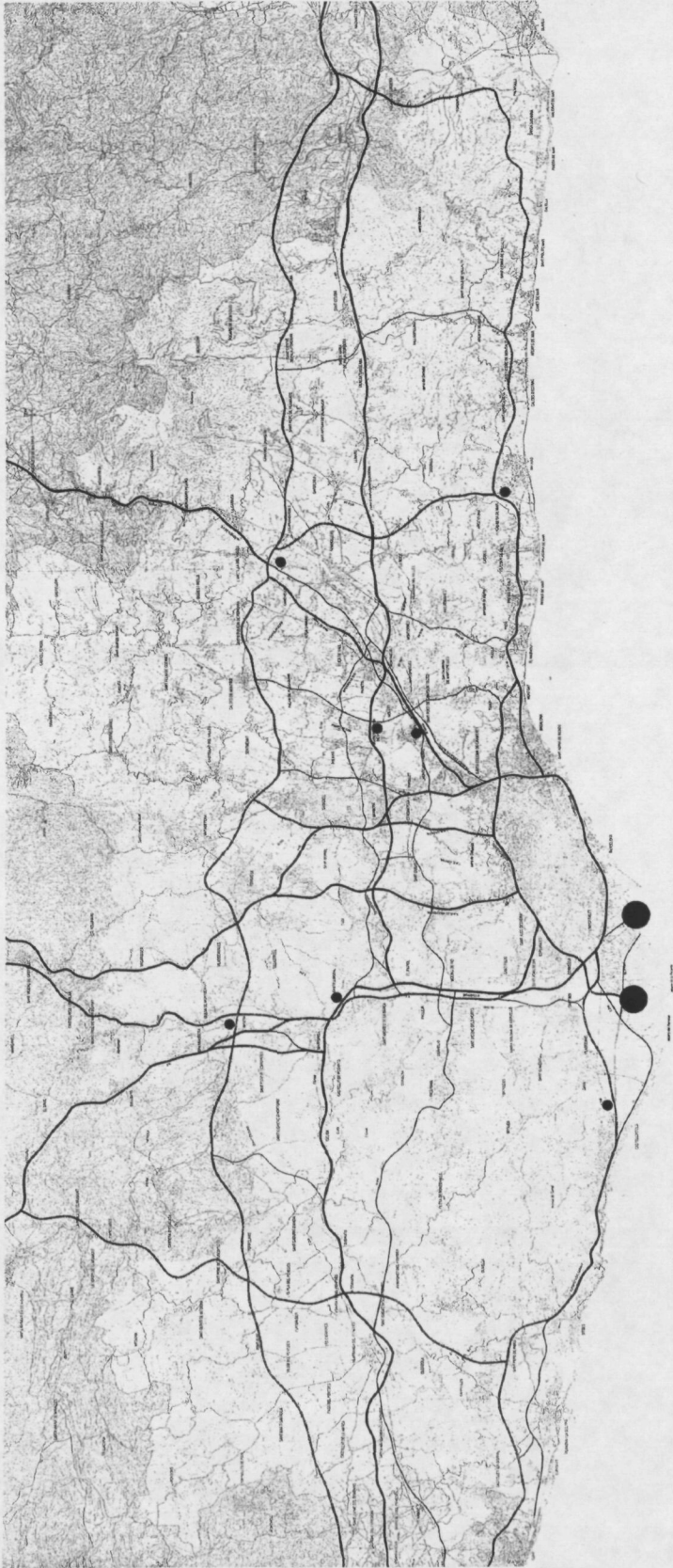

Tesi Doctoral dirigida pel
Dr. ANTONI F. TULLA I PUJOL

Departament de Geografia
Facultat de Lletres
UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

Bellaterra, maig de 1996

Mapa 6.26 PROPOSTA DE XARXA VIÀRIA BÀSICA DE LA REGIÓ METROPOLITANA DE BARCELONA (1993)

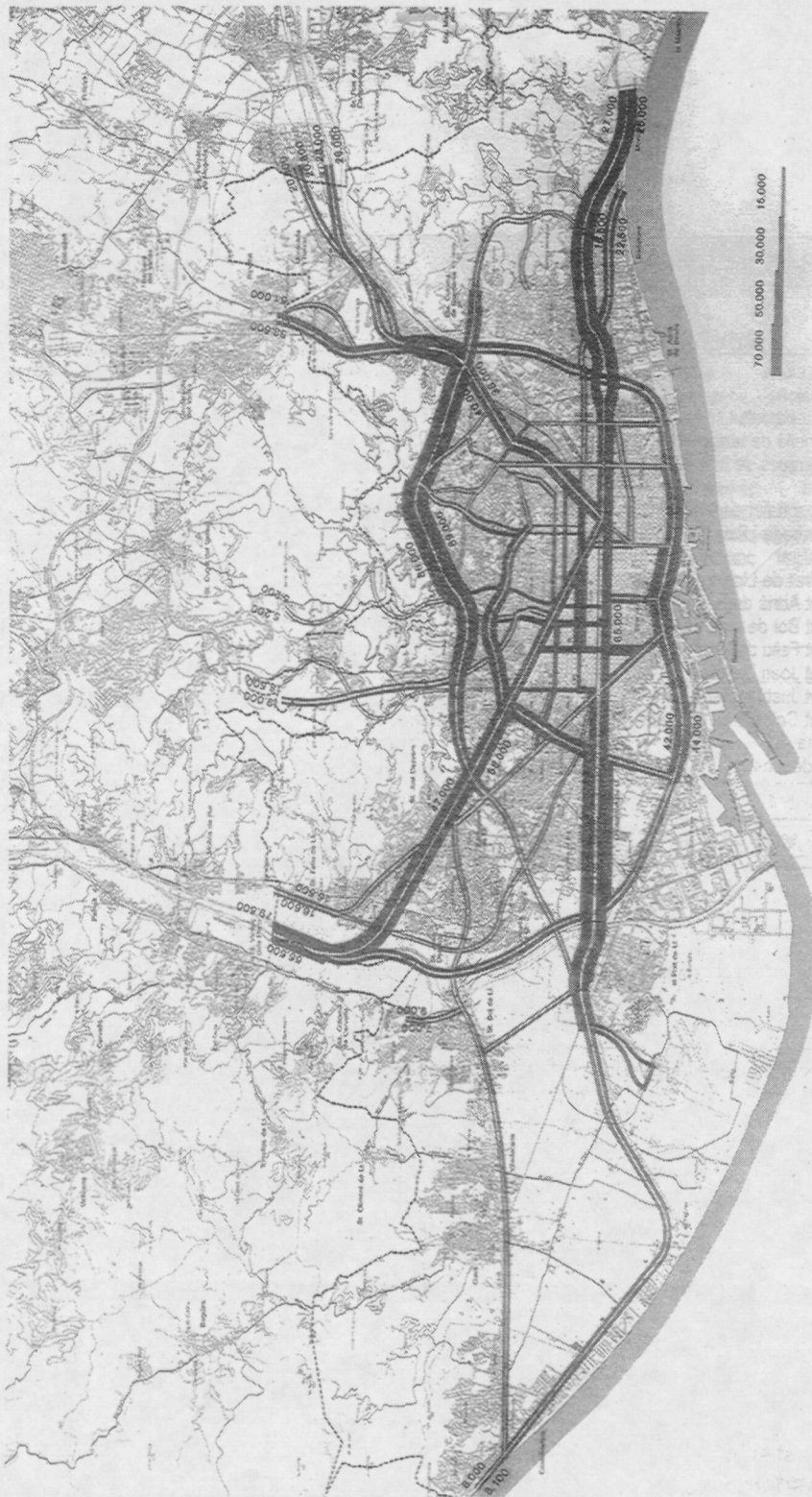
Font: Annex 1. Gràfics d'avanç de proposta in Papers, 24.

Mapa 6.28 ARANYA DE TRÀNSIT DE LA XARXA VIÀRIA BÀSICA DE BARCELONA (1990)

Font: MATAS, Anna & RIERA, Pere (1992).

Mapa 6.29 ARANYA DE TRÀNSIT PREVISTA A LA XARXA VIÀRIA BÀSICA DE BARCELONA (1992)

Font:: MATAS, Anna & RIERA, Pere (1992).

Annex III
BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES COMPLEMENTÀRIES AL CAPÍTOL 2

- ABRAMS, Philip (ed.) (1978) Work, Urbanism, and Inequality. UK Society Today London, Weidenfeld and Nicolson.
- ADELSON, Marvin (1991) "The car, the city, and what we want" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margared (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- AGNEW, John A.; MERCER, John & SOPHER, David E. (ed.) (1984) The city in cultural context Boston, Allen & Unwin.
- ALDUY, Jean-Paul (1979) "La cinquième république et l'aménagement des transports en région parisienne" in Métropolis, 37-38 pàg. 34-36.
- ALOMAR ESTEVE, Gabriel (1947) Teoria de la ciudad: ideas fundamentales para un urbanismo humanista Madrid, IEAL.
- ANAS, Alex (1982) Residencial localiton markets and urban transportation economic theory. Econometrics and policy analysis with discrete choice models Neww York, Academic Press.
- ANDREOLA, Matiarita et alii (1978) Spazio e potere. Differenziali territoriali e divisione internazionale della produzione Firenze, Clusf.
- AUGÉ, Marc (1992) Non-lieux. Introduction à une anthropologie de la surmodernité Paris, Seuil. (trad.càst. Los 'no lugares'. Espacios del anonimato. Una antropología de la sobremodernidad Barcelona, Gedisa, 1993 125 p.)
- AXEN, L (1991) "Stockholm plans major expansion" in IRJ, 31 pàg. 29-30.
- BADCOCK, Blair (1984) Unfairly structured cities Oxford, Basil Blackwell.
- BAILLY, Antoine S. (1979) La percepción del espacio urbano Madrid, IEAL.
- BAILLY, Antoine S. & SCARIATTI, Renato (ed.) (1990) L'humanisme en géographie París, Anthropos.
- BALL, M. (et alii) (ed.) (1985) Land rent, housing, and urban planning: a European perspective London, Croom Helm.
- BANISTER, David (1980) Transports and mobility and Depreation Inter-urban Areas Farnborough, Saxon House Gower.
- BARRÈRE, P. et alii (1988) Espacios rurales y urbanos en áreas industrializadas Barcelona, Oikos-Tau.
- BARTOLUCCI, G.; FABRI, M. & et alii (1982) Paesaggio metropolitano Milano, Feltrinelli.
- BAXTER, R. J. & LENZI, G. (1975) "The measurement of relative accessibility" in Regional Studies, 3 (1); pàg. 15-26.
- BEESELEY, Michael E. (1968) "Technical possibilities of spatial taxation in relation to congestion caused by private cars" in II Symposium international d'économie des transports Paris, CEMT.
- BEGAG, Azouz (1988) "Les distances paradoxales de la mobilité" in Annales de la recherche Urbaine, 39 (Transports en commun); pàg. 117-119.
- BELL, Gwen & TYRWHITT, Jacqueline (ed.) (1972) Human Identity in the Urban Environment Harmondsworth, Penguin Books.
- BENKO, G. (1985) "Espace, temps, pouvoir-rencontre avec Paul Virilio" in Espaces et Sociétés, 46 pàg. 5-19.
- BERGER, Michael L. (1991) "The car's impact on the american family" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margaret (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- BERTOLI, M (1986) Il traffico nei centri storici Luca, MPF Editore.
- BIEBER, Alain (1989) "Nuevas dinámicas urbanas y elección de las infraestructuras de transportes" in Ciudad y Territorio, 12 pàg.52-57.
- BIEGEY, Michel (1993) Les élus du tramway. memòries d'un technocrate París, Edima.
- BIEN, G. (1974) Une application du concept d'accessibilité à l'etude des réseaux de transports collectifs Arcueil, IRT.
- BIMBI, Franca & CAPECCHI, Vittorio (ed.) (1986) Strutture e strategie dell vita quotidiana Milano, Franco Angeli.
- BLACK, J. A. (1980) Urban accessibility, transport policy and analysis in developing countries Annual Summer seminar, Universitat de Warwick, (juliol 1980).
- BOER, de Enne (ed.) (1986) Transport sociology. Social Aspects of transport Planning Oxford, Pergamon Press.

- BONNEL, Patrick (1993) "Europe: des politiques de déplacements urbains très contrastées" in Transports urbains, 81 pàg.5-16.
- BORDREUIL, Samuel J. (1992) "Hommes à la rue aux États-Unis. La crisi des infrastructures de la ville" in Les Annales de la Recherche Urbain, 57-58 (Espaces publics en villes); pàg. 134-145.
- BORJA i SEBASTIÀ, Jordi "La ciudad y el ocio. La reproducción de las condiciones de producción" in Cuadernos de Arquitectura y Urbanismo, 83.
- BOTTLE, Scott L. (1991) "Mass politics and the adoption of the automobile" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margaret (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- BOWERS, Chris (1993) "Europe's Motorways" in The ecologist, 23 (4); pàg.125-130.
- BRIGGS, D. A. (1973) Problems in transportation planning in the conurbation: the role of accessibility London, Institute of British Geographers.
- BROTCHIE, John F. et alii (ed.) (1991) Cities of the 21st century. New Technologies and spatial systems Melbourne, Longman Cheshire.
- BROTCHIE, John F.; HALL, Peter & NEWTON, Peter W. (ed.) (1987) The spatial impact of technological change London, Croom Helm.
- BRUINSMA, F & RIETVELD, Piet (1993) "Infrastructure and metropolitan development, a Europea comparison" in DE LEEUN, A. & PRIEMUS, H. (ed.) Land policy and infrastructure Frankfurt, Peter Lang; pàg. 35-58.
- BRUNS, Lawrence D. (1980) Transportation, temporal and spatial components of accessibilitat Lexington (Mass), Lexington books.
- BUERO, Carlos (1990) "La conservación del paisaje urbano desde el punto de vista fenomenológico" in Ciudad y Territorio, 83 pàg.5-33.
- BUNGE, William (1978) "The point of reproduction: a second front" in Antipode, (trad. cast. El lugar de reproducción: un segundo frente in Documents d'Anàlisi Metodològica en Geografia, 1 1978; pàg. 29-57).
- BURGESS, Jacquelin A. (1978) Image and identity: A study of urban and regional perception with particular reference to Kingston upon Hull Hull, University of Hull.
- BURNS, Lawrence D. (1979) Transportation, temporal and spacial components of accessibility Lexington, Mass., Lexington books.
- CALABI, Donatella & INDOVINA, Francesco (1973) "Sull'uso capitalistico del territorio" in Archivio di Studi Urbani e Regionali, 2 pàg.3-20.
- CETUR (1991) Comptes des dépenses publiques pour les déplacements urbains de personnes París, Centre d'études de transports Urbains.
- CETUR (1991) Des mesures, des équipements et des aménagements pour améliorer la productivité externe París, Centre d'Études des Transports Urbains.
- CIUFFINI, Fabio Maria (1993) "El sistema urbà i la mobilitat horitzontal de persones, matèria i energia" in Medi ambient, Tecnologia i Cultura, 5 (Repensar la ciutat); pàg.42-53.
- CIUFFINI, Fabio Maria (1994) "Per una mobilità sostenible nelle città medie. Il club delle città senza auto: una rete de un metodo" in Les ciutats mitjanes en el context regional europeu Sabadell.
- CLAVEL, Pierre; FORESTER, John & GOLDSMITH, William W. (ed.) (1980) Urban and regional planning in an age of austerity New York, Pergamon Press.
- COHEN, John (1964) "Psychological Time" in Scientific American, (Nov) pàg. 116-124.
- CONTI, S. (1983) Dopo la città industriale. Detroit tra la crisi urbana e crisi dell'automobile Milà, Franco Angeli.
- CORN, Joseph J. (1991) "Work and vehicles: a comment and note" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margaret (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- COUTRAS, Jacqueline (1987) Des villes traditionnelles aux nouvelles banlieues: l'espace public au féminin París, SEDES.
- COUTRAS, Jacqueline (1987) "Hommes et femmes dans l'espace public français depuis un siècle" in Cahiers de Géographie du Québec, 83 pàg.143-155.
- COUTRAS, Jacqueline & FAGNANI, J. (1978) "Femmes et transports en milieu urbain" in International Journal of Urban and Regional Research, 2 (3); pàg.432-439.
- COWAN, Peter (1972-73) "Utopians, scientists and forecasters: approaches to understanding the city" in Transactions of the bartlett society, 9 pàg.78-100.

- CRAWFORD, Margaret (1991) "The fifth ecology: fantasy the automobile and Los Angeles" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margaret (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- CURTI, F. (1986) "Declino metropolitano o riurbanizzazione selettiva" in Archivio di studi urbani e regionali, 27.
- CHAMPION, A. G. (1990) Conterurbanization Londres, Edward Arnold.
- CHERRY, Gordon E. (1970) "Town planning and the motor car in the century Britain" in High speed ground transportation journal, 4 (1) pàg.69-80.
- CHESNAIS, Michel (1981) Transports et l'espace français París, Masson.
- CHOAY, Françoise (1965) L'urbanisme, utopies et réalités. Une anthologie Paris, Seuil.
- CHOMBART DE LAUWE, Paul Henry (1982) La fin des villes: mythe ou réalité Paris, Calmann-Lévy.
- CHOMBART DE LAUWE, Paul Henry (1990) "Penser le local pour comprendre le global" in Espaces-Temps, 43-44 pàg.35-37.
- DANIELS, P. W & WARNE, A. M. (1983) "La configuración espacial de los desplazamientos al trabajo" in Movimiento en ciudades: transporte y tráfico urbanos Madrid, IEAL.
- DEAR, Michael & SCOTT, Allen J. (ed.) (1981) Urbanization and urban planning in a capitalist society London, Methuen.
- DERYCKE, Pierre-Henri (1992) "Urban concentration and road networks: two approaches to congestion, (Part II). Land values: an approach to congestion through the models of the "New Urban Economics"" in Flux, 7 pàg.43-56.
- DESORTES, Marc (1991) "The history of highway nodes" in Flux, 5 pàg.21-34.
- DEZERT, B.; METTON, A. & STEINBERG, J. (1991) La périurbanisation en France París, SEDES.
- DOOB, Leonard (1971) Patterning of time New Haven, Yale University Press.
- DOREL, G. (1975) "Le role de l'automobile dans la vie et l'économie américaines" in L'information géographique, pàg.181-90.
- DUPREE, H. (1987) Urban transportation: the new town solution Aldershot, Gower.
- DUPUY, Gabriel (1975) Une technique d'analyse au service de l'automobile: les modèles de trafic urbain París, Action concertée de recherche urbain.
- DURING, Simon (1987) "Postmodernism or post-colonialism today" in Textual Practice, 1 (1); pàg.32-47.
- ELIOT, H. & MICHAEL, E. (1972) "A tentative approach to a holistic conception of transportation geography" in 22 congrès international de géographie Montréal, (2), pàg. 1195-7.
- ELIOT, H. & MICHAEL, E. (1976) "The political-economic geography of the automobile in capitalist countries" in 23 congrès international de géographie Moscou, (6), pàg. 197-201.
- ELLIOTT, Brian & McCRONE, David (1982) The city: patterns of domination and conflict London, Macmillan Press.
- ERBA, Valeria (ed.) (1989) Trasformazioni territoriali e infrastrutture di trasporto. Alcuni casi studio nell'area milanese Milano, Clup.
- ERLANDER, Sven (1976) Accessibility, entropy and the distribution and assignment of traffic Linköping, institute of Technology.
- ESCALONA, Ana Isabel "Tendencias actuales de la geografía del transporte: el análisis de la movilidad" in Geographicalia, 26.
- FAIVRE d'ARCIER, Bruno (1984) Dynamique urbaine et localisation des infrastructures de transport Arcueil, Institut de Recherche des Transports.
- FELLONI, Fiorella (1989) "Le grandi varianti e le nuove funzioni" in ERBA, Valeria (ed.) Milano senza piano. L'urbanistica milanese degli anni ottanta Milano, Urbanistica informazioni; pàg. 65-69.
- FERNÁNDEZ, Antoni (1994) "Accessibilitat en el transport i qualitat de vida: el cas de Barcelona" in Forum 1994 del transport públic Barcelona, pàg. 8.
- FERRER, Amador (1992) "El teixit edificat i el seu potencial de pervivència" in Papers 9 pàg. 37-44.
- FONT, Pau (1993) "Llibre verd sobre l'impacte del transport en el medi ambient" in ICDT. Comunicació, 0 (Institut, Català per al Desenvolupament del Transport); pàg. 13-14.
- FOOT, D. H.S. (1982) Operational urban models London, Methuen.
- FORREST, Ray; HENDERSON, Jeff & WILLIAMS, Peter (ed.) (1982) Urban political economy and social theory: critical essays in urban studies Aldershot, Gower.
- FOSTER, Mark S. (1991) "The role of the automobile in shaping a unique city" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margaret (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.

- FRASER, J. T.; HABER, F. C. & MULLER, G. H. (1972) The Study of Time New York, Springer Verlag.
- FRIEDMANN, John (1977) The epistemology of social practice: a critique of objective knowledge Los Angeles, UCLA, Graduate School of Architecture and Urban Planning.
- FRIEDMANN, John (1980) The role of the university in capitalist society: a critical-reconstructive review Los Angeles, UCLA, Graduate School of Architecture and Urban Planning.
- FUJITA, Masahisa (1989) Urban economic theory: land use and city size Cambridge, Cambridge University Press.
- FUNEL, Paul (1973) "Centre de ville et progrès de la technologie des transports" in Urbanisme, 134-135 pàg.22-29.
- GAKENHEIMER, R et alii (1978) The automobile and the environment Cambridge (Mass), MIT Press.
- GARCÍA, Marisol (1992) "Elements d'identitat i legitimitat de la ciutat" in Revista Econòmica de Catalunya1 pàg. 104-110.
- GARCÍA RAMON, M.D. (1985) Teoría y método en la geografía humana anglosajona Barcelona, Ariel.
- GAROFOLI, Gioacchino (1978) "Decentramento produttivo, mercato del lavoro e localizzazione industriale" in Archivio de Studi Urbani e Regionali, 4 pàg.21-64.
- GART; LYON., CETE de & CETUR (1991) "Les transports collectifs dans les villes moyennes" in CETUR (ed.) Les transports collectifs dans les villes moyennes. CETUR. (10),pàg. 130.
- GEBHARD, David (1991) "The suburban house and the automobile" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margared (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- GIBELLI, Maria Cristina (ed.) (1986) La Rivitalizzazione delle aree metropolitane Milano, CLUP.
- GIDDENS, Anthony (1985) "Time, space and regionalisation" in GREGORY, Derek & URRY, John (ed.) Social relations and spatial structures London, Macmillan; pàg. 265-295.
- GIDEION, Siegrid (1978) Espacio, tiempo y arquitectura Barcelona, Científico Médica.
- GILPIN, J. (1992) "International perspectives on railway townsite development in Western Canada 1877-1914" in Planning Perspectives, 7 (3); pàg. 247-262.
- GLENNIE, P.D. & THRIFT, N.J. (1992) "Modernity, urbanism, and modern consumption" in Environment & Planning D: Society & Space, 10 (4); pàg. 423-443.
- GONZÁLEZ MASIP, Albert (1992) "Transporte y reordenación del espacio urbano: las posibilidades del "Light Rail Transit"" in Revista de Geografía, XXVI pàg. 45-55.
- GOODWIN, Phil et alii (1991) Transport: the new realism Transport Studies Unit.University of Oxford. Rees Jeffreys road fund.
- GOTTDIENER, Mark (1985) The social production of urban space Austin, University of Texas Press.
- GOTTMANN, Jean & HARPER, Robert A. (ed.) (1990) Since Megalopolis Baltimore, Johns Hopkins University Press.
- GRIECO, Margaret & WHIPP, Richard (1989) "Time, task and travel: budgeting for interdependencies" in GRIECO, Margaret; PICKUP, Laurie & WHIPP, Richard (ed.) Gender Aldershot, Avebury.
- GULICK, John (1989) The humanity of cities: an introduction to urban societies Granby (Mass), Bergin & Garvey.
- GUTIERREZ PUEBLA, Javier (1992) "Accesibilidad y descentralización en el espacio metropolitano madrileño" in Anales de Geografía de la Universidad Complutense, 12 pàg. 325-331.
- HAGGETT, Peter (1965) Locational analysis in human geography London, Edward Arnold. (trad. cast. Análisis locacional en geografía humana Barcelona, Gustavo Gili, 1977 trad. Josep Maria Obiols).
- HAGGETT, Peter; CLIFF, A.D. & FREY, A. (1977) Locational analysis in human geography London, Edward Arnold.
- HAGGETT, Peter & CHORLEY, R.J. (ed.) (1967) Socio-economic models in geography London, Methuen. (trad.cast. La geografía y los modelos socio-económicos Madrid, IEAL, col. Nuevo Urbanismo, 2, 1971).
- HAGGETT, Peter et alii (1973) "Critical awareness in geography" in Pennsylvania Geographer11 (2); pàg. 37-47.
- HALL, Stuart & JACQUES, Martin (ed.) (1989) New times. The changing face of politics in the 1990's London, Lawrence & Wishart + Marxism Today.

- HARDY, Dennis (ed.) (1991) From new Towns to Green politics. Campaigning for town and country planning 1946-1990 London, E&FN Spon.
- HARVEY, David (1972) "Revolutionary and counter-revolutionary theory in geography and the problem of ghetto formation" in Antipode 4 (2); (trad.cast Geografia y teoría revolucionaria in Geocrítica, 4 1976)
- HARVEY, David (1975) "The geography of capitalist accumulation: a reconstruction of the marxian theory" in Antipode, 7 (2); (trad.cast. La geografía de la acumulación capitalista: una reconstrucción de la teoría marxista in Documents d'Anàlisi Metodològica en Geografia, 1 pàg. 109-142 1978).
- HARVEY, David (1976) "The marxian theory of the state" in Antipode, 8 (2); pàg.80-89.
- HARVEY, David (1979) "Population, resources and the ideology of science" in GALE, Stephen & OLSSON, Gunnar (ed.) Philosophy in geography Dordrecht, D. Reidel Pub. Co.; pàg. 155-185.
- HURRY, John (ed.) Social relations and spatial structures London, Macmillan; pàg. 128-163.
- HARVEY, David (1989) "Accumulazione flessibile, pratiche spaziali e classi sociali" in PETSIMERIS, Petros (ed.) Le reti urbani tra dedentramento e centralità Milano, Franco Angeli; pàg. 53-64.
- HAYDEN, Dolores (1980) Culture versus economics: theoretical developments in architecture, urban planning, and environmental design in the United States, 1960-1980 Los Angeles, University of California (Graduate School of Architecture and Urban Planning).
- HAYDEN, Dolores (1981) The grand domestic revolution: a history of feminist designs for American homes, neighborhoods, and cities Cambridge (Mass), The MIT Press.
- HAYNES, Robin M. (1969) "Behavior space and perception space: a reconnaissance" in Papers in Geography, Dept of Geography, Pennsylvania, 3, pàg. 17-35.
- HENARD (1905) "La circolazione delle città moderne. L'automobilismo e le strade radiali che escono da Parigi" in CALABI, Donatella & FOLIN, Marino (ed.) Alle origini dell'urbanistica: la costruzione della metropoli; pàg. 240-263.
- HERCE VALLEJO, Manuel (1992) "Las infraestructuras de transporte y la transformación metropolitana" in Ciudad y Territorio, 93 pàg. 53-63.
- HIERONYMI, Otto (1991) Need for renewing transport infrastructure in Europe European roundtable secretariat.
- HILLIER, Bill (1989) "The architecture of the urban object" in Ekistics, 334-335 pàg.5-21.
- HOLZAPFEL, Helmut (1991) "Villes et déplacements de l'avenir (1 part)" in TEC, 104 pàg.15-21.
- HOLZAPFEL, Helmut (1991) "Villes et déplacements de l'avenir (2 part)" in TEC, 105 pàg. 26-33.
- HUIZING, Geert (1994) "You can very well without your car for a day. How Delft discourages unnecessary car traffic" in Les ciutats mitjanes en el context regional europeu Sabadell.
- INSTITUT NATIONAL DE RECHERCHE SUR LES TRANSPORTS ET LEUR SECURITE (ed.) (1989) Un milliard de déplacements par semaine. La mobilité des français Paris, La documentation française.
- ISARD, W. (1960) Methods of regional analysis: an introduction to regional science Cambridge (Mass), MIT Press.
- JACKSON, A. A. (1973) "Speculators suburbia 1923-1939" in Jackson, A. A (ed.) Semidetached London. Suburban development, life and transport, 1900-1939 Londres.
- JACKSON, John B. (1991) "Truck- City" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margaret (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- JACOBS, Jane (1961) The death and life of great American cities New York, Random House. (trad.cast. Muerte y vida de las grandes ciudades Madrid, Península, 1967. 468 pàg.).
- JOBERT, Bruno & GILBERT, Claude (1976) Système scientifique et développement urbain Grenoble, Institut d'Études Politiques de Grenoble (CERAT). (Bruno Jobert: "Villes et reproduction des différences sociales" pàg. 1-170 Claude Gilbert: "L'organisation scientifique de l'espace" pàg. 171-337).
- LAARMAN, Françoise (1973) "L'accessibilité en zone urbaine" in Urbanisme, 134-135 pàg. 36-39.
- LAMOUREUX (1889) "Le déplacement de la population parisienne vers les Faubourgs, puis la Banlieue: (1861-1886)" in Bulletin de statistique et de législation comparée, pàg. 216-217.
- LAMPARD, E. E. (1983) "The nature of the urbanization" in FRASER, Derek & SUTCLIFFE, Anthony (ed.) The pursuit of urban history London, Edward Arnold.
- LASSERRE, J. C. (1983) "Difficultés de la planification des infrastructures lourdes en milieu urbain: le cas de Montréal" in Revue de géographie de Lyon, pàg.61-8.

- LAW, Christopher M. (ed.) (1991) Restructuring the global automobile industry. Global, national and regional impacts London, Routledge.
- LAW, Larry (1984) Cities of illusion London, Spectacular Times-Freedom Press.
- LEFEVRE, Christian & OFFNER, Jean Marc (1990) Les transports urbains en question. Usages, Desicions, Territoires París, Celse.
- LÓPEZ GARCIA, José Miguel (1993) "Las ciudades europeas en la transición al capitalismo: ¿urbanización o urbanizaciones?" in Historia urbana, 2 pàg.71-83.
- LÓPEZ GOMEZ, Antonio (1967) "Los ferrocarriles metropolitanos" in Cuadernos de geografía, pàg.157-98.
- LÓPEZ GOMEZ, Antonio (1969) "Los transportes urbanos de Madrid I El ferrocarril metropolitano (metro)" in Estudios geograficos, pàg.5-14.
- LÓPEZ GOMEZ, Antonio (1983) Los transportes urbanos de Madrid Madrid, Consejo Superior de Investigaciones Científicas. Instituto "Juan Sebastian El Cano".
- LOWE, Marcia D. (1991) "Shopping cities: the environmental and human dimensions" in Worldwatch Paper, 105 pàg.69.
- LOWREY, Robert (1970) "Distance concepts of urban residents" in Environement and Behavior, 2 (1); pàg. 52-73.
- LYNCH, Kevin (1981) Good City Form Cambridge, Massachusetts Institute of Tecnology.
- MACCLUSKEY, Jim (1979) Road form and townscape London, The Architectural Press.
- MADRE, Jean-Loup & GALLEZ, Caroline (1992) "Le parc automobile dans les annes 2000: methodes demographiques de projection a long terme" in (ed.) Proceedings of the 6th worls conference on transport research Lyon, june 29-july 3, (pàg. 12).
- MAGNAGHI, Alberto (1974) Aree metropolitane e ristrutturazione productiva Milano, Politecnico di Milano-Facolta di Arquitectura-Laboratorio di analisi territoriale.
- MARCHETTI, C. (1981) Building bridges and Tunnels: The effect on the Evolution of traffic International Institute for Applied Systems Analysis, SR 88-01.
- MARESCOTTI, Alberto & ZOCCARATO, Paola (1994) "Riorganizzazione dello spazio stradale: l'esperienza degli erven olandesi, un manuale, un'applicazione progettuale" in Cronache ca'tron (Istituo Univesitario di Venezia, IUAV), pàg. 46-51.
- MARGAIL, Fabienne "Parcs-relais et politiques de déplacement: un modèle d'organisation de la mobilité quotidienne" in Transports Urbains, 80 pàg.15-22.
- MARTÍN MATEO, Ramón (1987) Entes locales complejos Madrid, Trivium.
- MCSHANE, Clay (1975) American cities and the coming of the automobile Unpublished Ph.D. thesis, University of Wisconsin.
- MEDAM, Alain (1976) Conscience de la ville Paris, Anthropos.
- MELLER, Hellen (1990) Patrick Geddes. Social evolutionist and city planner London, Routledge.
- MITCHELL, R. B. & RAPKIN, C. (1954) Urban traffic: A function of land use new York, Columbia U P.
- MONCLÚS, Francisco Javier (1988) "Infraestructuras de transporte y crecimiento urbano en EEUU. Literatura reciente y nuevas perspectivas" in Historia urbana, 1; pàg. 37-53.
- MONTI, Carlo (1990) "Pianificazione e mutamenti della città" in GASPARINI, Alberto & GUIDICINI, Paolo (ed.) Innovazione tecnologica e nuovo ordine urbano Milano, Franco Angeli.
- MORALES, Rebeca (1991) "Place and auto manufacture in the post-fordisme era" in WACHS, Martin & CRAFOWRD, Margaret (ed.) The car and the city: The automobile, the built environement and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- MORIARTY, B.M. (1991) "Urban systems, industrial restructuring, and the spatial-temporal diffusion of manufacturing employment" in Environment and Planning A, 23 (11); pàg.1571-1588.
- MUMFORD, Lewis (1966) La ciudad en la historia. Sus orígenes, transformaciones y perspectivas Buenos aires, Ediciones Infinito.
- NASH, Peter (1986) "The making of a humanist geographer: a circuitous journey" in GUELKE, Leonard (ed.) Geography and humanistic knowledge Waterloo (Ont), Department of Geography Publications Series, 25; pàg. 1-22.
- NATIONAL CONSUMER COUNCIL (1987) What's wrong with walking? London, HMSO.
- NEWMAN, Peter & KENWORTHY, Jeffrey (1990) Automobil dependce: An international source book London, Gower.

- NOVACO, Raymond W. (1991) "Automobile driving and aggressive behavior: the effects of multiple disinhibitory influences" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margared (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- OFFNER, Jean-Marc (1980) "L'evolution des investissements de transport: effet ou congruence?" in Greco "Transport et espace", novembre.
- OLMOS LLORENS, J. (1992) "Infraestructuras del transporte y desarrollo urbano" in Geometria, 13.
- ORME, J. E. (1969) Time, Experience and Behavior London, Iliffe.
- ORNSTEIN, R. E. (1969) On the experience of time Harmondsworth, Penguin.
- OTAMENDI, Miguel (1948) "Breve historia de los ferrocarriles metropolitanos" in E. y T., pàg. 463-469.
- OTAMENDI, Miguel (1948) "Los ferrocarriles metropolitanos" in Cien años de ferrocarriles Españoles, 3 pàg. 223-67.
- ODIRE (1992) "Les poles d'interconnexió: pour des lieux métaphoriques" in RATP, unité prospective, 76 (dec); pàg. 3-12.
- PARIS, Chis (1982) Critical readings in planning Theory Oxford, Pergamon Press.
- PENY, A. (1990) "Entre ville et réseau: la station de métro" in Revue d'Histoire des chemins de fer, A.H. I.C.F. (Revue de l'Association pour l'Histoire des Chemins de fer en France), 2 (Le concept de réseau dans l'univers ferroviaire) pàg. 177-185.
- PEPONIS, John (1989) "Space, culture and urban design in late modernism and after" in Ekistics 334-335 pàg. 93-108.
- PERGOLA, Giuliano della (a cura di) (ed.) (1993) Urbanissimo. Antologia critica di scritti sulle città Milano, Liguori Editori.
- PHILIPS, David & WILLIAMS, Allan (1984) Rural Britain. A social Geography London, Basil Blackwell.
- PICARD, Alfred (1889) "Chemins de fer, prospérité et urbanisation" in Exposition universelle Paris, 7, pàg. 293-294.
- PICKVANCE, C.G. (ed.) (1976) Urban sociology. Critical essays London, Tavistock Pub.
- PRETO, Giorgio (1979) Economia della localizzazione. Teoria dell'unità produttiva e della localizzazione territoriale Milano, Franco Angeli.
- RAPOPORT, Amos (1977) Human aspects of urban form. Towards a man-environment approach to urban form design Oxford, Pergamon Press. (trad.cast. Aspectos humanos de la forma urbana. Hacia una confrontación de las ciencias sociales con el diseño de la forma urbana Barcelona, Gustavo Gili, 1978).
- RAU, J & WOOTEN, D. C. (1980) Environmental Impact Analysis Handbook New York, Mc Graw Hill Book.
- REGGIANI, Aura (ed.) (1985) Territorio e trasporti. Modelli matematici per l'analisi e la pianificazione Milano, Franco Angeli.
- REIF, B. (1973) Models in urban and regional planning Aylesbury Bucks, Leonard Hill. (trad.cast. Modelos en la planificación de ciudades y regiones Madrid, IEAL, 1978 col. Nuevo Urbanismo, 27).
- REMY, Jean (1993) "La ville vers une nouvelle définition?" in IX ème biennale d'Architecture Santiago de Chile, pàg. 28.
- RIBAS I PIERA, Manuel (1991) "Models, instruments i àmbits per al planejament de la ciutat de Barcelona" in Papers, 5 pàg.43-51.
- RIBEILL, Georges (1991) "From pneumatics to highway logistics: André Michelin, instigator of the "automobile revolution": Part II" in 5 pàg. 5-20.
- RICHARDSON, B. & STOLTZ, R.R. (1984) Inviting urban spaces. A barrier-free approach Guelph (Ont), University of Guelph (School of Landscape Architecture).
- RIERA FIGUERES, Pilar; PALLARES BARBERA, Montserrat & FLORES VALDIVIESO, José (1992) Característiques de l'habitatge, la mobilitat i la percepció del territori. Enquesta de la Ragió Metropolitana de Barcelona 1990, Barcelona, Institut d'Estudis Metropolitans de Barcelona.
- ROBERT, Jean (1980) Le temps qu'on nous vole Como, Red edizione.
- ROIG AMAT, Barto (1970) Orígenes de la Barcelona Traction Pamplona, Ediciones Universidad de Navarra.
- ROSEMBLOOM, Sandra (1991) "Why working families need a car" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margared (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.

- RUBENSTEIN, J.M. (1979) The french new towns Baltimore, John Hopkins University.
- SANSOT, Pierre (1984) Poétique de la ville Paris, Klincksieck.
- SAUNDERS, Peter (1985) "Space, the city and urban sociology" in GREGORY, Derek & URRY, John (ed.) Social relations and spatial structures London, Macmillan; pàg. 67-89.
- SAUVY, Alfred (1965) Mythologie de notre temps Paris, Payot.
- SAWERS, Larry (1984) "New perspectives on the urban political economy" in TABB, William K. & SAWERS, Larry (ed.) Marxism and the metropolis. New perspectives in urban political economy New York, Oxford University Press; pàg. 3-17.
- SAWHNEY, Harmeet "Circumventing the centre: the realities of creating a telecommunications infrastructure in the USA" in Telecommunications policy, 17 (7) pàg.504-516.
- SCOTT, Allen John (1980) The urban land nexus and the state London, Pion.
- SCOTT, Allen John (1988) Metropolis: from the division of labor to urban form Berkeley, University of California Press.
- SCOTT, Allen John (1988) New industrial spaces: flexible production organization and regional development in North America and Western Europe London, Pion.
- SCHARFF, Virginia (1991) "Gender, electricity, automobility" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margared (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- SCHNEIER, Graciela (1992) "Villes et transport en Amérique latine" in CREDAL-CNRS. RATP. Unité de prospective, 75.
- SEGURA SANZ, Rodolfo et alii (1988) El territorio del consumo colectivo. Problemas y tendencias territoriales en la vivienda y en los equipamientos Madrid, MOPU-ITU.
- SENNETT, Richard (1970) The uses of disorder: personal identity and city life New York, Alfred A. Knopf. (trad.cast. Vida urbana e identidad personal Barcelona, Península, 1975 col. Homo Sapiens, 3).
- SENNETT, Richard (1990) The conscience of the eye. The design and social life of cities New York, Alfred A. Knopf.
- SICA, Paolo (1988) "L'idea del luogo nel disegno urbano" in FRANCISCIS, Giovanni de (ed.) Uomo e ambiente costruito Roma, Officina Edizioni; pàg. 71-77.
- SMITH, Michael Peter (ed.) (1984) Cities in transformation. Class, capital, and the state Beverly Hills (Cal.), Sage.
- SMITH, Michael Peter & FEAGIN, Joe R. (ed.) (1987) The capitalist city: global restructuring and community politics Oxford, Basil Blackwell.
- SOJA, Edward (1989) "Modern geography, Western Marxism, and the restructuring of critical social theory" in PEET, Richard & THRIFT, Nigel (ed.) New models in geography London, Unwin Hyman; pàg. 318-347.
- SOJA, Edward; MORALES, Rebecca & WOLFF, Goetz (1983) Urban restructuring: an analysis of social and spatial change in Los Angeles Los Angeles, UCLA (Graduate School of Architecture and Urban Planning).
- SOJA, Edward W. (1980) "The socio-spatial dialectic" in Annals of the Association of American Geographers, 70 (2); pàg. 207-225.
- SOJA, Edward W. (1985) "Regions in context: spatiality, periodicity, and the historical geography of the regional question" in 3 (2); pàg. 175-190.
- SOJA, Edward W. (1985) "The spatiality of social life: towards a transformative retheorisation" in GREGORY, Derek & URRY, John (ed.) Social relations and spatial structures London, Macmillan; pàg. 90-127.
- SOJA, Edward W. (1989) Postmodern geographies. The reassertion of space in critical social theory London, Verso.
- STEIBER, Steven R. (1978) The humanistic element in urban planning Monticello (Ill.), Vance Bibliographies.
- STORPER, Michael (1985) "The spatial and temporal constitution of social action: a critical reading of Giddens" in Environment & Planning D: Society & Space, 3 (4); pàg.407-424.
- STORPER, Michael (1987) "The post-Enlightenment challenge to Marxist urban studies" in Environment & Planning D: Society & Space, 5 (4); pàg.418-426.
- SZELENYI, Ivan (1984) Cities in recession. Critical responses to the urban policies of the new right London, Sage.
- TACCHEO, Pierantonio (1978) Spostamenti nella città de ferrovie urbane come elemento primario nella mobilità Roma, Officina.

- TRANSPORT (1988) Urban Land-use and transport interaction. Policies and models Aldershot, Avebury.
- VITILLO, Piergiorgio (1989) "Le varianti alla variante generale del 1976" in ERBA, Valeria (ed.) Milano senza piano. L'urbanistica milanese degli anni ottanta Milano, Urbanistica informazioni.
- WACHS, Martin (1988) Men, women and urban travel: the persistence of separate Spheres UCLA, SAUP.
- WACHS, Martin (1991) "Men, women urban travel: the persistence of separate spheres" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margared (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- WACHS, Martin & CRAWFORD, Margaret (ed.) (1991) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- WARD, Colin (1992) Dopo l'automobile Milano, Elèuthera.
- WARNER, Sam Bass (1991) "Learning from the past: services to families" in WEBBER, Melvin M (1991) "The joys of automobility" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margared (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- WEBSTER, F. V.; BLY, P. H. & PAULLEY, N. J. (1988) Urban models and transportations Interaction policies and model Aldershot, Avebury.
- WEIER, P & DEAK, E. (1972) Environmental factors in Transportation Planning Lexington (Ma), Lexington book.
- WHITE, H. P. (1964) "London's rail terminals and their suburban traffic: a geographic appraisal of the commuter problem" in Geographical review, pàg.347-65.
- WHITEHAND, J. (1987) The changing face of cities Londres, Blackwell.
- WHITELEGG, John (1993) "Time Pollution" in The ecologist, 23 (4); pàg. 131-155.
- WHITT, J. A. (1982) Urban elites and Mass transportation: the dialectics of power Princeton, NJ, Princeton University Press.
- SZELENYI, Ivan (ed.) Cities in recession. Critical responses to the urban policies of the new right London, SAGE; pàg. 310.
- YOUNES, Bassem (1993) "Roads in urban areas: to build or not to build?" in Transport Reviews 13 (2) pàg. 61-82.
- ZAMBRINI, Guglielmo (1964) I piani stradali e la viabilità urbana IAUUV.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES COMPLEMENTÀRIES AL CAPITOL 3

- ALDUY, Jean-Paul (1979) "La cinquième république et l'aménagement des transports en région parisienne" in Métropolis, 37-38 pàg.34-36
- ALESSANDRI CARLO, Ana Fani (1993) "El carrer l'espacialitat, el quotidià i el poder" in Revista Catalana de Geografia, VII (20); pàg. 5-10.
- APPLEYARD, D. (1981) Livable Streets Berkeley, University of California.
- AREA METROPOLITANA DE BARCELONA (1991) Movilidad y Estrategia del transporte en el Area Metropolitana de Barcelona Barcelona, Entitat del Transport.
- BANISTER, David (1980) Transports and mobility and Depreation inter-urban Areas Farnborough, Saxon House Gower.
- BARNES, W.R. & LEDEBUR, L.C. (1991) "Toward a new political economy of metropolitan regions" in Environment and Planning C, 9 (2); pàg. 127-141.
- BARRÈRE, P. et alii, (et (1988) Espacios rurales y urbanos en áreas industrializadas Barcelona, Oikos-Tau.
- BAXTER, R. J. & LENZI, G. (1975) "The measurement of relative accessibility" in Regional Studies, 3 (1); pàg. 15-26.
- BEAUVAIS, Jean Marie (1977) Coût social des transports parisiens París, CETEM.
- BEGAG, Azouz (1988) "Les distances paradoxales de la mobilité" in Annales de la recherche Urbaine, 39 (Transports en commun); pàg. 117-119.
- BENKO, G. (1985) "Espace, temps, pouvoir-rencontre avec Paul Virilio" in Espaces et Sociétés, 46 pàg. 5-19.
- BERTOLI, M (1986) Il traffico nei centri storici Luca, MPF Editore.
- BIEBER, Alain (1989) "Nuevas dinàmicas urbanas y elecció de las infraestructuras de transportes" in ciudad y Territorio, 12 pàg. 52-57.
- BIEN, G. (1974) Une application du concept d'accessibilité à l'etude des réseaux de transports collectifs Arcueil, IRT.
- BLACK, J. A. (1980) Urban accessibility, transport policy and analysis in developing countries Annual Summer seminar, Universitat de Warwick, (juliol 1980).
- BOER, Enne de (ed.) (1986) Transport sociology. Social Aspects of transport Planning Oxford, Pergamon Press.
- BONNEL, Patrick (1993) "Europe: des politiques de déplacements urbains très contrastées" in Transports urbains, 81 pàg.5-16.
- BORDREUIL, Samuel J. (1992) "Hommes à la rue aux États-Unis. La crisi des infraestructures de la ville" in Les Annales de la Recherche Urbain, 57-58 (Espaces publics en villes); pàg. 134-145.
- BOWERS, Chris (1993) "Europe's Motorways" in The ecologist, 23 (4); pàg. 125-130.
- BRIGGS, D. A. (1973) Problems in transportation planning in the conurbation: the role of accessibility London, Institute of British Geographers.
- BRUINSMA, F. & RIETVELD, Piet (1993) "Infrastructure and metropolitan development, a Europea comparison" in DE LEEUN, A & PRIEMUS, H (ed.) Land policy and infrastructure Frankfurt, Peter Lang; pàg. 35-58.
- BRUNN, S. D. & LEINBACH, R. (1991) Collapsing space ann time. Geographic aspects of communication and information London, harper Collins.
- BRUNS, Lawrence D. (1980) Transportation, temporal and spatial components of accessibilitat Lexington (Mass), Lexington books.
- BUNGE, William (1978) "The point of reproduction: a second front" in Antipode, (trad. cast. El lugar de reproducció: un segundo frente in Documents d'Anàlisi Metodològica en Geografia, 1 1978; pàg. 29-57).
- BURNS, Lawrence D. (1979) Transportation, temporal and spacial components of accessibility Lexington (Mass), Lexington books.
- CARATI, Francesca (1990) "Le regioni funzionali: framework per lo studio del cambiamento urbano" in Archivio di Studi Urbani e Regionali, 37 pàg.71-80.
- CETUR (1991) Comptes des dépenses publiques pour les déplacements urbains de personnes París, Centre d'etudes de transports Urbains.
- CETUR (1991) Des mesures, des équipements et des aménagements pour améliorer la productivité externe.París, Centre d'Etudes des Transports Urbains.
- CICHETTI, Charles & SMITH, V. K. (1976) The cost of congestion Cambridge (Mass), Ballinger.

- CIUFFINI, Fabio Maria (1993) "El sistema urbà i la mobilitat horitzontal de persones, matèria i energia" in Medi ambient, Tecnologia i Cultura, 5 (Repensar la ciutat); pàg. 42-53.
- COMISSIÓ ASSESSORA DE LES INDÚSTRIES D'AIGUA, GAS I ELECTRICITAT (1937) "Sobre l'electrificació dels ferrocarrils" in Primer Butlletí extraordinari, maig pàg. 26-42.
- COMUNE DI MILANO-RIPARTIZIONE URBANISTICA (1980) Milano 1980: L'attuazione della variante generale Milano, Comune di Milano.
- COSTA, Paolo (1987) Sistema metropolitano in Italia Milano, Franco Angeli.
- CHESNAIS, Michel (1981) Transports et l'espace français París, Masson.
- DANIELS, P. W. & WARNE, A. M. (1983) "La configuración espacial de los desplazamientos a trabajo" in Movimiento en ciudades: transporte y tráfico urbanos Madrid, IEAL.
- DUBIN, R. A. (1985) "Transportation costs and the residential location decision: a new approach" in Journal of urban economics, 17 (1) pàg.58-72.
- DUBOIS-TAINE, Geneviève (1990) Les boulevards urbains. Contributions à une politique de la ville París, Presses de l'École Nationale des Ponts et Chaussées.
- DUPUY, Gabriel (1975) Une technique d'analyse au service de l'automobile: les modèles de trafic urbain París, Action concertée de recherche urbain.
- ERBA, Valeria (ed.) (1989) Trasformazioni territoriali e infrastrutture di trasporto. Alcuni casi studio nell'area milanese Milano, Clup.
- ERLANDER, Sven (1976) Accessibility, entropy and the distribution and assignment of traffic Linköping, institute of Technology.
- FABRE i CARRERAS, Xavier (1988) "Un activador per a la vida ciutadana" in HERREU i PAYET, Pere (ed.) Arquitectura i ciutat a l'Exposició Universal de Barcelona 1888 Barcelona, Universitat Politècnica de Catalunya; pàg. 229-251.
- FAIVRE d'ARCIER, Bruno (1984) Dynamique urbaine et localisation des infrastructures de transport Arcueil, Institut de Recherche des Transports.
- FELLONI, Fiorella (1989) "Le grandi varianti e le nuove funzioni" in ERBA, Valeria (ed.) Milano senza piano. L'urbanistica milanese degli anni ottanta Milano, Urbanistica informazioni; pàg. 65-69.
- FERNÁNDEZ, Antoni (1994) "Accessibilitat en el transport i qualitat de vida: el cas de Barcelona" in Forum 1994 del transport públic Barcelona.
- FISHMAN, Robert (1990) "Metropolis unbound: The New city of the Twentieth Century" in Flux, 1 - pàg.43-56.
- FOLIN, Marino (1979) "Public enterprise, Public works, social fixed capital" in International Journal of Urban and Regional Research, 3,3; pàg. 14-27.
- FORER, Pip (1978) "Time-Space and Area in the City of the Plains" in CARLSTEIN, Tommy; PARKES, Don & THRIFT, Nigel (ed.) Making sens of time London, Edward Arnold; pàg. 99-109.
- FRYBOURG, Michel (1973) "Politiques des transports urbains dans le cadre du VI plan" in Urbanisme, 134-135 pàg. 14-17.
- GEBHARD, David (1991) "The suburban house and the automobile" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margared (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- GIBELLI, Maria Cristina (ed.) (1986) La Rivitalizzazione delle aree metropolitane Milano, CLUP.
- GIDEION, Siegfried (1978) Espacio, tiempo y arquitectura Barcelona, Científico Médica.
- GIORDANO, Antonio (1988) Transporti locali. Il problema costi-ricavi Guifre, Il Mulino.
- GIRALT DONATO, Rosa & PEREZ NUÑEZ, Albert (1990) Dos paisatges industrials de Barcelona. Les estacions del nord i de França Barcelona, no editat.
- GOOTTDIENER, M. (1985) The social production of urban Space Austin, University of Texas press.
- GRIECO, Margaret & WHIPP, Richard (1989) "Time, task and travel: budgeting for interdependencies" in GRIECO, Margaret; PICKUP, Laurie & WHIPP, Richard (ed.) Gender Aldershot, Avebury, pàg. 237-264.
- GROS, Brigitte (1970) Quatre heures de transport par jour París, Denoel.
- GUTIERREZ PUEBLA, Javier (1992) "Accesibilidad y descentralización en el espacio metropolitano madrileño" in Anales de Geografía de la Universidad Complutense, 12 pàg. 325-331.
- HADJIMICHALIS, Costis & PAPAMICHOS, Nicos (1990) "'Local' development in southern Europe: towards a new mythology" in Antipode, 22 (3); pàg.181-210.

- HARVEY, David (1989) "Accumulazione flessibile, pratiche spaziali e classi sociali" in PETSIMERIS, Petros (ed.) Le reti urbani tra dedentramento e centralità Milano, Franco Angeli; pàg. 53-64.
- HENARD (1905) "La circolazione delle città moderne. L'automobilismo e le strade radiali che escono da Parigi" in CALABI, Donatella & FOLIN, Marino (ed.) Alle origini dell'urbanistica: la costruzione della metropoli; pàg. 120-154.
- HERCE VALLEJO, Manuel (1992) "Las infraestructuras de transporte y la transformación metropolitana" in Ciudad y Territorio, 93 pàg. 53-63.
- HIERONYMI, Otto (1991) Need for renewing transport infrastructure in Europe European roundtable secretariat.
- ILLICH, Ivan (1975) Energie et equité Paris, Seuil.
- INSTITUT NATIONAL DE RECHERCHE SUR LES TRANSPORTS ET LEUR SECURITE (ed.) (1989) Un milliard de déplacements par semaine. La mobilité des français Paris, La documentation française.
- JOBERT, Bruno & GILBERT, Claude (1976) Systeme scientifique et développement urbain Grenoble, Institut d'Études Politiques de Grenoble (CERAT). (Bruno Jobert: "Villes et reproduction des différences sociales" pàg. 1-170 Claude Gilbert: "L'organisation scientifique de l'espace" pàg. 171-337).
- KERN, Stephen (1983) The culture of time and space 1880-1918 Cambridge (Mass), Harvard University Press.
- KLAUSNER, David (1982) Urban symbolism and the production of culture (with a response by Peter Dickens) University of Sussex (Urban and Regional Studies).
- LACOSTE, Yves (1990) Paysages politiques. Braudel, Gracq, Reclus... Paris, Le Livre de Poche.
- LAMOUREUX (1889) "Le déplacement de la population parisienne vers les Faubourgs, puis la Banlieue: (1861-1886)" in Bulletin de statistique et de législation comparée, pàg. 216-217.
- LEFEBVRE, Henri (1974) La production de l'espace Paris, Anthropos. (trad.ang. The production of space Oxford, Blackwell, 1991 trad. Donald Nicholson-Smith 454 pàgs. amb apèndix David Harvey).
- LEVY, Jacques "Centre-ville vers toutes les directions" in Espace et temps, 33; pàg. 18-35.
- LORENZO, Dino (1979) "La domanda di mobilità e le risposte per el prossimo decennio-Tesi e ipotesi per la costruzione di uno scenario e di politiche" in Città e Società, 3 pàg. 3-5.
- MACCLUSKEY, Jim (1979) Road form and townscape London, The Architectural Press.
- MAGNAGHI, Alberto (1974) Aree metropolitane e ristrutturazione produttiva Milano, Politecnico di Milano-Facoltà di Architettura-Laboratorio di analisi territoriale.
- MARCHETTI, C. (1981) Building bridges and Tunnels: The effect on the Evolution of traffic International Institute for Applied Systems Analysis, SR 88-01.
- MARESCOTTI, Alberto & ZOCCARATO, Paola (1994) "Riorganizzazione dello spazio stradale: l'esperienza degli erven olandesi, un manuale, un'applicazione progettuale" in Cronache catron (Istituto Univesitario di Venezia. IUAV), pàg. 46-51.
- MARGAIL, Fabienne "Parcs-relais et politiques de déplacement: un modèle d'organisation de la mobilité quotidienne" in Transports Urbains, 80 pàg.15-22.
- MARTIN, Michèle (1991) "Communication and social forms: the development of the telephone, 1876-1920" in Antipode, 22:3 pàg. 307-333.
- MARTORELL PORTAS, Vicente (1953) Cartografia local. plano de enlaces entre núcleos de población de Barcelona Barcelona, López Rubert.
- MATAS PRAT, Anna (1992) El transporte urbano análisis de la eficiencia y factores condicionantes de la demanda Bellaterra, UAB.
- MAURY, F. (1910) "La rue a Paris vers 1910" in Figures et aspects de Paris Paris, pàg. 66-69.
- MERLIN, Pierre (1984) La planification des transports urbains. Enjeux et méthodes Paris, Masson.
- MERLIN, Pierre & BARBIER (1966) "Les transports urbains" in Cahiers de l'IAURP, 4-5.
- MIRALLES GUASCH, Carme (1993) "Carrers per viure" in ICDT. Comunicació, 0 (Institut Català per al desenvolupament del Transport); pàg. 6-9.
- MONCLÚS, Francisco Javier (1988) "Infraestructuras de transporte y crecimiento urbano en EEUU. Literatura reciente y nuevas perspectivas" in Historia urbana, 1; pàg. 37-53.
- MONCLÚS, Francisco Javier & OYÓN, José Luis (1988) "Las infraestructuras de transporte en la transformación del sector del litoral. Las líneas ferroviarias 1848-1930" (treball inèdit)
- MORBELLI, Guido (1993) "Ricostruendo il mosaico" in Storia urbana, n° 65 pàg.5-23.
- MUMFORD, Lewis (1966) La ciudad en la historia. Sus orígenes, transformaciones y perspectivas Buenos aires, Ediciones Infinito.

- OLMOS LLORENS, J. (1992) "Infraestructuras del transporte y desarrollo urbano" in Geometria, 13, pàg. 13-27.
- PEISER, R. B. (1984) "Land use versus road network desing in cmmunity transport cost evaluation" in Land Economics, 60 (1) pàg.95-109.
- PHILIPS, David & WILLIAMS, Allan (1984) Rural Britain. A social Geography London, Basil Blackwell.
- PRETO, Giorgio (1979) Economia della localizzazione. Teoria dell'unità produttiva e della localizzazione territoriale Milano, Franco Angeli.
- RECCHIA, M. (1982) I costi sociali degli incidenti stradali Milano, Franco Angeli.
- RIERA, Pere (1993) Rentabilidad social de las infraestructuras: las rondas de Barcelona Madrid, Civitas i Holsa.
- RUBIO i TUDURI, Nicolau Maria (1951) Sobre la circulación en el Ensanche Cerdà Barcelona, Fabricas Layetana.
- SANDER, Agnès (1993) "Les méthodes de conception et production des "espaces de transit": un état des lieux" in G.D.R. 903 "Reséaux"; 5 (1) pàg 40-55.
- SANDONINI, Pier Paolo (1979) Metropolitane. Problemi progettuali e costrutivi Bologna, Patron.
- SAWHNEY, Harmeet "Circumventing the centre: the realities of creating a telecommunications infrastructure in the USA" in Telecommunications policy, 17 (7) pàg. 504-516.
- SCOTT, Allen John (1988) Metropolis: from the division of labor to urban form Berkeley, University of California Press.
- SCOTT, Allen John (1988) New industrial spaces: flexible production organization and regional development in North America and Western Europe London, Pion.
- SCHARFF, Virginia (1991) "Gender, electricity, automobility" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margared (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- SECCHI, Bernardo (1984) Partiti, amministratori e tecnici nella costruzione della politica urbanistica in Italia Milano, Franco Angeli.
- SICA, Paolo (1988) "L'idea del luogo nel disegno urbano" in FRANCISCIS, Giovanni de (ed.) Uomo e ambiente costruito Roma, Officina Edizioni; pàg. 71-77.
- SORIA Y PUIG, Arturo (1974) "El impacto de la revolución industrial sobre las ciudades europeas a través del transporte y la obra de Cerdà" in Cuadernos de Arquitectura y Urbanismo, 100 pàg. 32-44.
- TACCHEO, Pierantonio (1978) Spostamenti nella città de ferrovie urbane come elemento primario nella mobilità Roma, Officina.
- TELLO ROVIRA, Rosa M. (1990) Las tendencias del urbanismo en la España de los 80: ¿Una nueva ciudad?. ¿Un nuevo urbanismo? Departament de Geografia. Universitat de Barcelona. (director Dr Carles Carreres).
- TORRES, Joan; RODRIGUEZ BAYRAGUET, Alfons & BARCELÓ, Jaume (1990) "Políticas de transporte, tráfico y circulación: como articular los diversos modos de transporte" in BORJA, Jordi et alii (ed.) Las grandes ciudades en la década de los noventa Madrid, Sistema; pàg. 409-426.
- TRANSPORTS, CONSEIL NATIONAL DE (1991) Tranports urbains et exclusion sociale París, CNT.
- TRANSPORTS METROPOLITANS DE CATALUNYA ITP informació sobre el transport públic Barcelona, Transports metropolitans de Barcelona.
- U.S. EPA, Environmental Protection Agency-Real Estate Research Corporation (1974) The Costs of Sprawl: Environmental and Economic Cost of Alternatives Residential Development Patterns at the Urban Fringe Washington, D.C., U.S. Government Printing Office.
- VERDÈS-LEROUX, J. (1974) "Les conditions de transport: objet de mobilisation" in Sociologie du travail, 3 pàg. 242-244.
- VERSTER, A. C. P (1985) "Commuting costs and the residential mobility of job changers" in Transportation planning and technology, 10 pàg.193-207.
- VIRILIO, Paul (1977) Vitesse et politique París, Galilée.
- VIRILIO, Paul (1984) L'horitzon negatíf. Essai de dromscopie París, Galilée.
- VITILLO, Piergiorgio (1989) "Le varianti alla variante generale del 1976" in ERBA, Valeria (ed.) Milano senza piano. L'urbanistica milanese degli anni ottanta Milano, Urbanistica informazioni.
- WINTER, James (1993) London's teeming streets (1830-1914) London, Rontledge.
- YOUNES, Bassem (1993) "Roads in urban areas: to build or not to build?" in Transport reviews 13 (2) pàg. 61-82.

ZAMBRINI, Guglielmo (1964) Ipiani stradali e la viabilità urbana IAUV.

ZAMBRINI, Guglielmo (1986) "Indicazioni per un approccio non settoriale ad alcuni temi di trasporti e di politica dei trasporti" in Archivio di Studi Urbani e Regionali, 27 pàg. 19-33.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES COMPLEMENTÀRIES AL CAPÍTOL 4

- ADELSON, Marvin (1991) "The car, the city, and what we wat" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margared (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- ALBERTI, Marina; GIANCULA & TSETI, Vula (1994) La città sostenibile. Analisi, scenario e proposte per una ecologia urbana in Europa Milano, Franco Angeli.
- ALEMANY, Joan & MESTRES, Jesús (1986) Els transports a l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Diligències, tramvies, autobusos i metro Barcelona, Transports de Barcelona.
- ALONSO, William (1964) Location and land use, toward a general theory of land rent Cambridge (Mass), Harvard University Press.
- ALONSO, William (1970) The economics of consumption, daily life, and urban form Berkeley, University of California (Institute of Urban and Regional Development).
- ARJELAGUER, X. (1992) "Los colapsos en las entradas de Barcelona disparan el uso de los trenes de cercanías" in La Vanguardia (Barcelona).
- ARRESTO, Antonio et alii (1992) L'estació de França: escenari monumental per al tren Barcelona, Lumweg.
- BADCOCK, Blair (1984) Unfairly structured cities Oxford, Basil Blackwell.
- BALL, M. et alii (ed.) (1985) Land rent, housing, and urban planning: a European perspective London, Croom Helm.
- BANHAM, R (1971) Los Angeles: the architecture of four ecologies The Penguin book press.
- BARDOJET, P.E. (ed.) (1989) Transports et sciences sociales questions de méthode París, Paradigme.
- BEESELEY, Michael E. (1968) "Technical possibilities of spatial taxation in relation to congestion caused by private cars" in II Symposium international d'économie des transports París, CEMT.
- BELARDI, Paolo (1989) "Perugia, la metropolitana pedonale" in Paesaggio Urbano, Nov/dic 1989; pàg. 66-72.
- BENKO, G. (1985) "Espace, temps, pouvoir-rencontre avec Paul Virilio" in Espaces et Sociétés, 46 pàg. 5-19.
- BERG, Peter; MAGILAVY, Beryl & ZUCKERMAN, Seth (1989) A green city program for San Francisco Bay Area Cities and Towns San Francisco, Planet Drum Books.
- BERGER, Michael L. (1991) "The car's impact on the american family" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margaret (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- BERTOLI, M. (1986) Il traffico nei centri storici Luca, MPF Editore.
- BIEGEY, Michel (1993) Les élus du tramway. mémoires d'un technocrate París, Edima.
- BOTTIGLIERI et alii (1987) Governo locale e promozione dello sviluppo economico Milano, Franco Angeli.
- BOWERS, Chris (1993) "Europe's Motorways" in The ecologist, 23 (4); pàg. 125-130.
- BRASILEIRO DE FREITAS DOURADO, A. (1993) "Relaciones contractuales entre los poderes públicos y las empresas privadas de autobuses urbanos en Brasil" in Revista latinoamericana de estudios urbanos, 19 (56) pàg.29-40.
- BROWNELL, Blaine A. (1980) "Urban Planing, the planing profession, and the motor vehicle in early twentieth century American" in CHERRY, Gordon E (ed.) Shaping an urban world London, Mansell; pàg. 59-77.
- BUCHANAN, Colin D. (1964) Traffic in Towns London, Penguin books.
- BUCHANAN, M. (1990) Urban Transport Trends and possibilities (Transport and society. Special Project on Transport Needs for the 21st Century) Rees Jeffreys Fund, 18.
- BUNGE, William (1978) "The point of reproduction: a second front" in Antipode, (trad. cast. El lugar de reproducción: un segundo frente in Documents d'Anàlisi Metodològica en Geografia, 1, 1978; pàg. 29-57).
- BUSQUETS, Joan (1992) Barcelona. Evolución urbanística de una capital compacta Madrid, Mapfre.
- CALABI, Donatella & INDOVINA, Francesco (1973) "Sull'uso capitalistico del territorio" in Archivio di Studi Urbani e Regionali, 2 pàg.3-20.
- CALVET I PUIG, M. Dolors (1994) "Sabadell, l'estratègia en marxa" in Les ciutats mitjanes en el context regional europeu Sabadell.

- CALVO, Angel (1988) "Estructura industrial i sistema productiu a Catalunya durant la Primera Guerra Mundial" in Recerques, 20 pàg. 16. -
- CALLENBACH, Ernest (1975) Ecotopia: the notebooks and reports of William Weston Berkeley, Banyan Tree Books.
- CAMBON, V. (1909) "Trente ans de révolution urbaine: Berlin (1880-1910)" in L'Allemagne au travail París, pàg. 148-153.
- CAMPOS VENUTI, Giuseppe (1967) Administrare l'urbanistica Torino, Einaudi.
- CARNOLO, G. (1979) Ferrovie Nord Milano. storia. Cento anni di storia delle Ferrovie Nord Milano Trento, Globo.
- CASTELLS, Manuel (1990) The rise of the dual city: social theory and social trends Madrid, Universidad Autónoma de Madrid, Inst. Univ. de Sociología de Nuevas Tecnologías.
- CETUR (1991) Des mesures, des équipements et des aménagements pour améliorer la productivité externe París, Centre d'Etudes des Transports Urbains.
- CETUR (1991) La loi, l'espace public et l'innovation en Europe. Suisse, Pays-bas, Allemagne fédérale, Grande-Bretagne París, Centre d'Etudes des Transports Urbains.
- CETUR (1992) "Italie: la mobilité urbaine et les politiques de transports" in Desplacements, 7 (1992) pàg. 230.
- CIUFFINI, Fabio Maria (1993) "El sistema urbà i la mobilitat horitzontal de persones, matèria i energia" in Medi ambient, Tecnologia i Cultura, 5 (Repensar la ciutat); pàg. 42-53.
- CIUFFINI, Fabio Maria (1994) "Per una mobilitat sostenible nelle città medie. Il club delle città senza auto: una rete ed un metodo" in Les ciutats mitjanes en el context regional europeu Sabadell.
- CLAVEL, Pierre; FORESTER, John & GOLDSMITH, William W. (ed.) (1980) Urban and regional planning in an age of austerity New York, Pergamon Press.
- COFFEY, Antonia (1994) "Women and town planning" in The city and its resources: thoughts on sustainable urban development and the quality of life Barcelona, pàg. 7.
- CONSELLERIA DE SERVEIS PÚBLICS (1937) "Dades sobre la circulació de vehicles" in Primer butlletí extraordinari, maig pàg. 8, 12-15.
- CORN, Joseph J. (1991) "Work and vehicles: a comment and note" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margaret (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- COUTRAS, Jacqueline (1993) "La mobilité des femmes au quotidien. Un enjeu des rapports sociaux de sexes?" in Mobilités, 59-60 (Mobilités); pàg. 162-169.
- CHERRY, Gordon E. (1970) "Town planning and the motor car in the century Britain" in High speed ground transportation journal, 4 (1) pàg.69-80.
- DANG-NGUYEN, Godefroy; SCHNEIDER, Volker & WERLE, Raymund (1993) "Networks in European policy-making: europeification of telecommunications policy" in Studies, Centre for European (ed.) The Europeification of national policy-making Londres, SAGE Publications; pàg. 93-114.
- DEAR, Michael & SCOTT, Allen J. (ed.) (1981) Urbanization and urban planning in a capitalist society London, Methuen.
- DEELSTRA, Tjeerd (1994) "Eco-cities: strategies for sustainable cities" in The city and its resources: thoughts on sustainable urban development and the quality of life Barcelona, pàg. 10.
- DEELSTRA, T. et alii (ed.) (1991) The resourceful city: management approaches to efficient cities fit to live in Amsterdam, The Netherlands MAB Committee.
- DERYCKE, Pierre-Henri (1991) "Urban concentration and road network: two approaches to congestion, part I" in Flux, 5 pàg.35-47.
- DICKINSON, Robert E. (1947) City, region and regionalism. A geographical contribution to human ecology London, Routledge & Kegan Paul.
- DOMINGO CLOTA, Miquel (1986) Xarxa ferroviària i construcció urbana a Catalunya Escola Superior d'Arquitectura. Universitat Politècnica de Catalunya.
- DOMÍNGUEZ GARCÍA, Juan Ramón (1994) "La accesibilidad versus la movilidad" in Forum 1994 del transport públic Barcelona, pàg. 11.
- DUPUY, Gabriel (1975) Une technique d'analyse au service de l'automobile: les modèles de trafic urbain París, Action concertée de recherche urbain.
- DUPUY, Gabriel (1993) "Géographie et économie des réseaux" in L'espace géographique, 3 pàg. 193-209.

- DURAN, Xavier; FERNÁNDEZ HERMANA, Luis Ángel & REALES, Lluís (1993) "La frontera de la ciutat utòpica" in Medi ambient. Tecnologia i Cultura, 5 (Repensar la ciutat); pàg. 4.
- EAUE (1994) "Ciutats sostenibles" in The city and its resources: thoughts on sustainable urban development and the quality of life Barcelona, pàg. 5.
- ECHEGARAY, José; CERDERERA, Mariano & MENDIZABAL, Alfredo (1901) Congresos internacionales de ferrocarriles, tranvías y electricidad. Celebrados en París en el año 1900 Madrid, Estudio tipografico Hijos de J.A. Garcia.
- EMB (1987) El transport públic en la futura vertebració del territori metropolità de Barcelona Barcelona, Institut d'Estudis Metropolitans de Barcelona.
- ESPINET MIR, F. (1988) "La incidencia de la circulació en l'aquilibrium urbà" in Barcelona Metropolis Mediterrània, 8 (Ajuntament de Barcelona); pàg.82-84.
- ESTEVAN, Antonio & SANZ, Alfonso (1994) "Hacia la reconversión ecológica del transporte en España" in La ciudad accesible. Segundo Congreso sobre movilidad y calidad ambiental Toledo, pàg. 145.
- FERROCARRILS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA (1989) Estudi de factibilitat d'un tren de gàlib reduït al corredor costaner Castelldefels-Mataró Barcelona, DPTOP. Generalitat de Catalunya.
- FISHMAN, Robert (1990) "Metropolis unbound: The New city of the Twentieth Century" in Flux, 1 pàg.43-56.
- FLICK, James J. (1991) "The ultimate status symbol: the custom coachbuilt car in the interwar period" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margared (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- FORER, Pip (1978) "Time-Space and Area in the City of the Plains" in CARLSTEIN, Tommy; PARKES, Don & THRIFT, Nigel (ed.) Making sense of time London, Edward Arnold; pàg. 99-109.
- FOSTER, Mark S. (1991) "The role of the automobile in shaping a unique city" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margared (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- FRYBOURG, Michel (1973) "Politiques des transports urbains dans le cadre du VI plan" in Urbanisme, 134-135 pàg. 14-17.
- GAKENHEIMER, R. et alii (1978) The automobile and the environment Cambridge (Mass), MIT Press.
- GALIZZI, Gian Pietro (1994) "Movilidad urbana e interurbana. Accesibilidad" in Les ciutats mitjanes en el context regional europeu Sabadell.
- GAMBÚS i GUARRO, Feliu (1954) "Un tren que ha passat a la història" in Alba, 50 pàg.74.
- GARCIA VALVERDE, Julián (1990) "Ferrocarril de cercanías: el reto de la calidad de servicio" in BORJA, Jordi et alii (ed.) Las grandes ciudades en la década de los noventa Madrid, Sistema; pàg. 210-233.
- GAROFOLI, Gioacchino (1978) "Decentramento produttivo, mercato del lavoro e localizzazione industriale" in Archivio de Studi Urbani e Regionali, 4 pàg.21-64.
- GART; LYON., CETE de & CETUR (1991) "Les transports collectifs dans les villes moyennes" in CETUR (ed.) Les transports collectifs dans les villes moyennes vol. 10 CETUR.
- GEBHARD, David (1991) "The suburban house and the automobile" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margared (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- GIRALT DONATO, Rosa & PEREZ NUÑEZ, Albert (1990) Dos paisatges industrials de Barcelona. Les estacions del Nord i de França Barcelona, no editat.
- GIRARDET, Herbert (1992) Ciudades. Alternativas para una vida urbana sostenible Madrid, Celeste.
- GLENNIE, P.D. & THRIFT, N.J. (1992) "Modernity, urbanism, and modern consumption" in Environment & Planning D: Society & Space, 10 (4); pàg.423-443.
- GONZÁLEZ MASIP, Albert (1990) "Els autobusos a Barcelona. Primers intents de constitució d'una xarxa (1906-1918)" in Revista Catalana de Geografia, nº 12 pàg.33-45
- GONZÁLEZ MASIP, Albert (1992) "Transporte y reordenación del espacio urbano: las posibilidades del "Light Rail Transit"" in Revista de Geografía, XXVI pàg. 45-55.
- GOOTTDIENER, M. (1985) The social production of urban Space Austin, University of Texas press.
- GOTTMANN, Jean (1983) The coming of the transactional city College Park (Md.), University of Maryland (Institute for Urban Studies).
- GROS, Brigitte (1970) Quatre heures de transport par jour Paris, Denoel.

- HAGERSTAND, Torsen (1975) "Space, Time, and the Human Condition" in KARLQUIST, A; LUNDQUIST, L. & SNICKARS, F. (ed.) Dynamic allocation of urban Space Lexington (MA), Saxon House; pàg. 80-110.
- HAMILTON, Ellis (1981) Historia de los trenes. La apopeya del ferrocarril Barcelona, R. Torres.
- HENARD (1905) "La circolazione belle città moderne. L'automobilismo e le strade radiali che escono da Parigi" in CALABI, Donatella & FOLIN, Marino (ed.) Alle origini dell'urbanistica: la costruzione della metropolis ; pàg. 120-154.
- HILLS, Jill (1993) "Back to the future: Britain's 19th century telecommunications policy" in Telecommunications policy, 17 (3) pàg.186-199.
- HUIZING, Geert (1994) "You can very well without your car for a day. How Delft discourages unnecessary car traffic" in Les ciutats mitjanes en el context regional europeu Sabadell.
- ILLICH, Ivan (1975) Energie et equité París, Seuil.
- INICIATIVA (1991) "Al·legacions al projecte de metro de Montjuïc, redactat a instància de l'Entitat Metropolitana del Transport, presentades per Iniciativa per Catalunya" in Quaderns de trànsit i de transport públic, 2 pàg. 30-31.
- INICIATIVA, àmbit de medi ambient (1991) "Aspectes medio ambientals del trànsit a les grans ciutats" in Quaderns de trànsit i de transport públic, 2 pàg. 22-23.
- INICIATIVA, àmbit de política territorial (1991) "L'autoritat única dels transports a la Regió I i el nou sistema tarifari" in Quaderns de trànsit i de transport públic, 2 pàg. 27-29.
- INICIATIVA, àmbit de seguretat (1991) "La seguretat vial" in Quaderns de trànsit i de transport públic, 2 pàg. 19-21.
- INSTITUT D'ESTUDIS METROPOLITANS DE BARCELONA (1986) El transport públic en la futura del territori metropolità de Barcelona Institut d'Estudis Metropolitans, (26 setembre de 1986).
- INSTITUT D'ESTUDIS METROPOLITANS DE BARCELONA (1986) Transport públic en la futura vertebració del territori metropolità de Barcelona IEMB, (17 de juny 1986).
- INSTITUT NATIONAL DE RECHERCHE SUR LES TRANSPORTS ET LEUR SECURITE (ed.) (1989) Un milliard de déplacements par semaine. La mobilité des français París, La documentation française.
- JIMÉNEZ SOLANO, Julián (1994) "Sistemas colectivos automáticos de transporte urbano de rodadura elevada y bajo impacto ambiental" in Forum 11994 del transport públic Barcelona.
- JOBERT, Bruno & GILBERT, Claude (1976) Systeme scientifique et développement urbain Grenoble, Institut d'Études Politiques de Grenoble (CERAT). (Bruno Jobert: "Villes et reproduction des differences sociales" pàg. 1-170.
- KELLERMAN, Aharon (1993) Telecommunications and geography Londres et New York, Belhaven Press.
- KELLET, J. R. (1979 (1a ed 1969)) The impact of railways on Victorian cities Toronto, University of Toronto Press.
- KENNEDY, Declan (1994) "A vision of permaculture in the sustainable city" in The city and its resources: thoughts on sustainable urban development and the quality of life Barcelona.
- KERN, Stephen (1983) The culture of time and space 1880-1918 Cambridge (Mass), Harvard University Press.
- KLAASSEN, Leo & WAGENAARS, S. (1982) The proper role of subsidies for public transport.
- KLAUSNER, David (1982) Urban symbolism and the production of culture (with a response by Peter Dickens) University of Sussex (Urban and Regional Studies).
- LAGORY, Mark & PIPKIN, John (1981) Urban social space Belmont (Cal), Wadsworth Pub. Co.
- LAW, Larry (1984) Cities of illusion London, Spectacular Times-Freedom Press.
- LEFEBVRE, Alain (1986) "Production de recherche en sciences sociales: un économiste dans la tourmente (1965-1985)" in Geodoc, 28; pàg. 32-51.
- LEFEBVRE, Henri (1974) La production de l'espace Paris, Anthropos. (trad.ang. The production of space Oxford, Blackwell, 1991 trad. Donald Nicholson-Smith 454 p. amb apèndix David Harvey).
- LEGENDRE D'ANFRAY, Pascale & SANDER, Agnès (1993) "Les points de correspondance entre autobusos en région parisienne: changement stratégique et permanence" in Transports urbains, 78 pàg.25-28.
- LINARES, Frederic (1994) "El nou transport públic a Vilanova i la Geltrú" in Forum 1994 del transport públic Barcelona.
- LOGAN, John R. & MOLOTCH, Harvey L. (1987) Urban fortunes: the political economy of place Berkeley, University of California Press.

- LOPEZ PITA, A. (1990) "La línea Barcelona-frontera francesa. Contribució a la xarxa europea d'alta velocitat" in Espais, DPTOP, Generalitat de Catalunya, nº 21.
- LOWE, Marcia D. (1991) "Shopping cities: the environmental and human dimensions" in Worldwatch Paper, 105 pàg.69
- LLUCH, E. et alii (1970) Evolució de les àrees de trànsit dels autobusos de línia a Catalunya (1934-1964) Barcelona, Banca Catalana.
- MAGNAGHI, Alberto (1974) Aree metropolitane e ristrutturazione produttiva Milano, Politecnico di Milano-Facoltà di Architettura-Laboratorio di analisi territoriale.
- MARCARINI, Albano (1979) "Nascita i sviluppo delle linee tramviarie extraurbane in Lombardia, 1876-1918" in Storia urbana, 7 (III); pàg. 3-46.
- MARTÍNEZ BAULUZ, Pelayo (1994) "El finançament del transport públic" in Forum 1994 del transport públic Barcelona.
- MARTÍNEZ BAULUZ, Pelayo (1992) "Transport col·lectiu de superfície i terminals d'intercanvi a l'àrea metropolitana de Barcelona" in Papers, 10 pàg.37-43.
- MASJUAN BRACONS, Eduard (1992) Urbanismo y ecologia en Cataluña Mòstoles, Madre Tierra.
- McKAY, Jonh P. (1976) Tramways and trolleys. The rise of the urban mass transport in Europe Princeton, Princeton University Press.
- MERLIN, Pierre (1981) "Une histoire faite de paradoxes 1968-1980 où en est L'enseignement de l'urbanisme douze ans après" in Métropolis, 46-47 pàg. 46-48.
- MILLER, Roger (1991) "Selling Mrs consumer: advertising and the creation of suburban socio-spatial relations, 1910-1930" in Antipode, 23:3 pàg. 263-301.
- MINISTERIO DE OBRAS PUBLICAS Y TRANSPORTES (1992) "Història del ferrocarril en España (1843-1992)" in Revista MOPT, extraordinario, julio/agosto 1992 pàg.
- MIRALLES GUASCH, Carme (1987) "El transport públic com element vertabrador del territori" in Diari de Barcelona.
- MONCLÚS, Francisco Javier & OYÓN, José Luis (1990) "Eixample i suburbanització: Trànsit tramviari i divisió social de l'espai urbà a Barcelona, 1883-1914" in AAVV (ed.) La formació de l'Eixample de Barcelona. Aproximacions a un fenomen urbà Barcelona, L'Avenç; pàg. 151-175.
- MORALES, Rebeca (1991) "Place and auto manufacture in the post-fordisme era" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margaret (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- MORETTI, Anna (1990) "Un Nouveau Réseau de Transport Fondé sur le Métro: effets Géméraux sur le Développement Urbain et effets Locaux sur l'Occupation du Sol" in Flux, 2 pàg.67-80.
- MUELLER, Milton (1993) "Universal service in telephone history; a reconstruction" in Telecommunications policy, 17 nº 5 pàg.352-369.
- NADIS, 1994 (1994) "New options for Urban Transit" in Ecociutat. Estratègies per una ciutat sostenible Barcelona, Diputació de Barcelona; pàg. 1-11.
- NATIONAL CONSUMER COUNCIL (1987) What's wrong with walking? London, HMSO.
- NAVARRO, R A; HEIERLI, U & BECK, V. (1985) Alternativas al transporte en América Latina: la bicicleta y los triciclos St Gallen, Switzerland, SKAT, Centro Suizo de Tecnología Apropiaada.
- NELLO i COLOM, Oriol (1987) "El transport públic i l'ordenació del territori a l'àrea de Barcelona" in Espais, 7 pàg. 25-31.
- NELSON, Ruben F.W. (1976) The illusions of urban man Toronto, Ministry of State for Urban Affairs.
- NOVACO, Raymond W. (1991) "Automobile driving and aggressive behavior: the effects of multiple disinhibitory influences" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margared (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- NOY, Pau (1991) "Una proposta per a la racionalització del trànsit privat a la ciutat de Barcelona" in Quaderns de trànsit i de transport públic, 2 pàg. 11-16.
- OCDE/CETUR (1991) "Partenariats públic/privat" in Cetur Partenariats públic/privat vol 8 París, CETUR.
- OFFNER, Jean-Marc & ZEMBRI, Pierre (1994) "Tramway, transport public: histoires parallèles" in Transport Public 922 pàg. 20-29.
- OGLIARI, F. & SAPI, F. (1972) Dall'omnibus alla metropolitana. Storia dei trasporti italiani Lombardia, ediz a cura degli autori.
- OLIVERES I SAMITIER, Josep (1984) "De la Manresa fàbrica a la ciutat que desitja se capital" in L'Avenç, 70 (La ciutat de Manresa: de l'Edat Mitana a l'actualitat); pàg. 74-81.

- OPAZO, J. L.; DEL VALLE, A. & FIGUEROA, O. (1993) "El descontrol del sistema de buses de Santiago: síntesis de un diagnóstico técnico-institucional" in Revista Latinoamericana de Estudios Urbanos 19 (56) pàg. 79-94.
- OYÓN, José Luis (1992) "Transporte caro y crecimiento urbano. El tráfico tranviario en Barcelona, 1872-1914" in Ciudad y Territorio, 94 pàg. 107-123.
- PALOU i SARROCA, Miquel (1981) "Història del ferrocarril a Catalunya" in AAVV (ed.) Trens i Estacions Barcelona, Generalitat de Catalunya; pàg. 13-85.
- PARCERISAS i BUNDO, Josep (1990) La forma urbis cinc ciutats sota sospita Escola Técnica superior d'arquitectura. Universitat de Barcelona.
- PARKES, Don N. & THRIFT, Nigel J. (1980) Times, spaces and places. A chronogeographic perspective Chichester, John Wiley & Sons.
- PENZO, Pier Paola (1987) "Dall'omnibus alla metropolitana. I trasporti urbani a Parigi nella seconda metà dell'ottocento" in Parametro, 161 pàg. 56-61.
- PLA INTERMODAL DE TRANSPORTS (1992) Pla d'Infraestructures de transport col·lectiu a l'àmbit del Pla Intermodal de transports Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- PORTAS, Nuno (1994) "Planificación estratégica urbana" in Les ciutats mitjanes en el context europeu Sabadell.
- PRETO, Giorgio (1979) Economia della localizzazione. Teoria dell'unità produttiva e della localizzazione territoriale Milano, Franco Angeli.
- PUIG, Josep (1990) "La perspectiva ecologista: el bioregionalisme" in Treballs de la Societat Catalana de Geografia 21 pàg. 125-132.
- PUIG, Manuel (1994) "Paper del ferrocarril i de l'autobús al Pla Intermodal de transports" in Forum 1994 del transport públic Barcelona.
- RAPOPORT, Amos (1977) Human aspects of urban form. Towards a man-environment approach to urban form design Oxford, Pergamon Press.
- REGISTER, Richard (1987) Ecocity Berkeley: building cities for a healthy future Berkeley, North Atlantic Books.
- REID, Alistair (1994) "Access and mobility within Leicester's city challenge area" in Les ciutats mitjanes en el context Europeu Sabadell.
- RESEARCH, TRANSPORTATION (1988) "A look ahead, year 2020." In board, Transportations research Long-range trends and requeriments for the nation's highway and public transit systems Washington, National research council.
- RIGAMONTI, R. et alii (ed.) (1991) Il territorio de la bicicletta Milan, Franco Angeli.
- RODRIGUEZ, Angel & D'ALÒS-MONER, Ramon (1978) Economía y territorio en Catalunya. Los centros de gravedad, de población, industria y renta Barcelona, Banca Mas Sardà (Servei d'Estudis)-ed. Alba.
- RODRIGUEZ, Carles (1991) "Racionalització del trànsit a ciutats mitjanes" in Quaderns de trànsit i de transport públic, 2 pàg. 17-18.
- ROSEMBLOOM, Sandra (1991) "Why working families need a car" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margared (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- RUBIO i TUDURI, Nicolau Maria (1951) Sobre la circulación en el Ensanche Cerdà Barcelona, Fabricas Layetana.
- RÜEDA, Salvador (1993) "L'ecologia urbana i la planificació de la ciutat" in Medi ambient, Tecnologia i Cultura, 5.
- SAGARRA, Ferran (1990) Barcelona, ciutat de transició 1848/1868. Un projecte urbà a través dels treballs dels arquitectes Miquel Garriga i Roca i Ferran Sagarra i Trias Universitat Politècnica de Catalunya.
- SALMERON i BOSCH, Carles (1988) El tren de Sarrià Barcelona, Términus.
- SALMERON i BOSCH, Carles (1988) El tren del Vallès: història dels ferrocarrils de Barcelona a Sabadell i Terrassa Barcelona, fautor.
- SALZANO, Edoardo (ed.) (1992) La città sostenibile Roma, edizioni delle Autonomie.
- SANDER, Agnès (1993) "Les méthodes de conception et production des "espaces de transit": un état des lieux" in G.D.R. 903 "Reséaux", 5 (1); pàg. 40-55.
- SANZ, Alfonso (1994) "Otra forma de pensar el transporte" in Archipiélago. Cuadernos de crítica de la cultura, 18-19 (Trenes, tranvías, bicicletas, volver a andar); pàg. 15-32.
- SATO, Louis (1973) "Transports et développement urbain: comment surmonter les contradictions actuelles pur prévoir l'avenir" in Urbanisme, 134-135 pàg. 18-21.

- SAUVY, Alfred (1965) Mythologie de notre temps Paris, Payot.
- SAWHNEY, Harmeet "Circumventing the centre: the realities of creating a telecommunications infrastructure in the USA" in Telecommunications policy, 17 (7) pàg.504-516.
- SCOTT, Allen John (1988) Metropolis: from the division of labor to urban form Berkeley, University of California Press.
- SCOTT, Allen John (1988) New industrial spaces: flexible production organization and regional development in North America and Western Europe London, Pion.
- SCHARFF, Virginia (1991) "Gender, electricity, automobility" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margared (ed.) The car and the city: The automobile. the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- SCHERRER, Franck (1988) "L'autobus en banlieue, une nouvelle conception du reseau RATP" in Annales de la recherche urbaine, 39 (transports en comun); pàg. 23-30.
- SCHOONBRODT, René (1994) "Lutter contre les dysfonctionnements et planifier pour organiser la coexistence" in The city and its resources: thoughts on sustainable urban development and the quality of life Barcelona.
- SEGURA SANZ, Rodolfo et alii (1988) El territorio del consumo colectivo. Problemas y tendencias territoriales en la vivienda y en los equipamientos Madrid, MOPU-ITU.
- SOLA MORALES, Manuel de (1989) "El futur del transport public entre el metro i el tren" in Barcelona metròpolis Mediterrània, 12 (Ajuntament de Barcelona); pàg.29-33.
- SUBIRATS i HUMET, Joan (1991) L'ecologia, el territori i el futur de la societat Cornellà de Llobregat, Fundació Utopia d'Estudis Socials del Baix Llobregat.
- TARRIUS, Alain (1989) Anthropologie du mouvement Paris, Paradigme.
- TERRADAS, Jaume (1990) "Collserola i el sistema ecològic metropolità" in Barcelona. Metròpolis Mediterrània 14 pàg. 71-73.
- TORRES, Joan; RODRIGUEZ BAYRAGUET, Alfons & BARCELO, Jaume (1990) "Políticas de transporte, tráfico y circulación: como articular los diversos modos de transporte" in BORJA, Jordi et alii (ed.) Las grandes ciudades en la década de los noventa Madrid, Sistema; pàg. 409-426.
- TRANSPORTS METROPOLITANS DE CATALUNYA ITP informació sobre el transport públic Barcelona, Transports metropolitans de Barcelona.
- TRULLÉN, Joan (1988) "Estudio sobre el comportamiento de la población ocupada por grandes sectores productivos en el Vallès Oriental (1970-1980) a través del análisis shift-share" in Papers de Seminari 29-30 pàg. 265-292.
- URTEAGA, L (1980) "Miserias, miasmas y microbios. Las topografías médicas y el estudio del medio ambiente en el siglo XIX" in Geo-Crítica, 29.
- VERDÈS-LEROUX, J (1974) "Les condicions de transport: objet de mobilisation" in Sociologie du travail, 3 pàg. 242-244.
- VIRILIO, Paul (1977) Vitesse et politique Paris, Galilée.
- VIRILIO, P (1984) L'horizon négatif. Essai de dromoscopie Paris, Galilée.
- VITTADINI, Maria Rosa (1992) "Infrastrutture contro la città" in SALZANO, Edoardo (ed.) La città sostenibile Roma, edizioni delle Autonomie; pàg. 185-206.
- WACHS, Martin (1988) Men, women and urban travel: the persistence of separate Spheres UCLA, SAUP.
- WACHS, Martin & CRAWFORD, Margaret (ed.) (1991) The car and the city: The automobile. the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- WEBBER, Melvin M (1991) "The joys of automobility" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margared (ed.) The car and the city: The automobile. the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- WHITELEGG, John (1993) Transport for a Sustainable Future London, Belhaven Press.
- YAKER, H.M. (ed.) (1971) The future of time Garden city (NY), Doubleday.
- ZAMBRINI, Guglielmo (1986) "Indicazioni per un approccio non settoriale ad alcuni temi di trasporti e di politica dei trasporti" in Archivio di Studi Urbani e Regionali, 27 pàg. 19-33.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES COMPLEMENTÀRIES AL CAPÍTOL 5

- AAVV (1993) "La frontera de la ciutat utòpica" in Medi ambient. Tecnologia i Cultura, 5 (Repensar la ciutat); pàg. 4-5.
- ADAMS, Thomas (1935) Outline of town and city planning: a review of past efforts and modern aims London, J. and A. Churchill.
- ADELSON, Marvin (1991) "The car, the city, and what we want" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margaret (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- ALBERTI, Marina; GIANCULA & TSETI, Vula (1994) La città sostenibile. Analisi, scenario e proposte per una ecologia urbana in Europa Milano, Franco Angeli.
- ALTSHULER, Alan (1979) The urban transportation system Cambridge (Mass), The MIT Press.
- APPLETON, J. H. (1967) "Some geographical aspects of the modernisation of british railways" in Geography, 7 pàg.357-373.
- ARGÜELLO RODRIGUEZ, Manuel (1981) Desarrollo urbano San José, Universidad Estatal a Distancia.
- ARMESTO, Antonio et alii (1992) L'estació de França: escenari monumental per al tren Barcelona, Lumweg.
- ARNOLDI, Maria Rosa (1990) "Incentivi allo sviluppo e cambiamento tecnologico locale" in Rivista Geografica Italiana 97 (3); pàg. 389-415.
- ASH, Maurice (1969) Regions of tomorrow. Towards the open city London, Evelyn, Adams & Mackay.
- AXEN, L (1991) "Stockholm plans major expansion" in IRJ, 31 pàg.29-30
- AYDALOT, Philippe & KEEBLE, David (ed.) (1988) High technology industry and innovative environments: the european perspective London, Routledge.
- AYMONINO, C. (1975) Le città capitali del secolo XIX: Parigi e Vienna Roma, Officina Edizioni.
- BAGWELL, Philip S. (1974) The transport revolution from 1770 London, Bt Batsford.
- BAILLY, Antoine S. & BÉGUIN, Hubert (1982) Introduction à la géographie humaine Paris, Masson.
- BAILLY, Antoine S. (1989) "L'imaginaire spatial. Plaieyer pour la géographie des représentations" in Espaces Temps 40-41; pàg. 53-58.
- BAKER, E. (1991) Materiales para escribir Madrid. Literatura y espacio urbano de Moratín y Galdos Madrid, Siglo XXI.
- BANISTER, David (1980) Transports and mobility and Depreation inter-urban Areas Farnborough, Saxon House Gower.
- BARNATEC. Tecnologies urbanes (1991) La ciudad construye el futuro. Requisitos técnicos y fondos de financiación para la transferencia de tecnologías urbanas Barcelona, Àrea Metropolitana de Barcelona/Ajuntament de Barcelona/Programa Cities-Ciudades.
- BARNATEC. Tecnologies urbanes (1991) Ciudad e innovación. El papel de las ciudades en la innovación tecnológica Barcelona, Àrea Metropolitana de Barcelona/Ajuntament de Barcelona/Programa Cities-Ciudades.
- BASSOLS COMA, M. (1973) Génesis y evolución del derecho urbanístico español (1812-1956) Madrid, Montercorvo.
- BATEMAN, Michel (1981) The city in the West Europe New York, Ashworth.
- BAXTER, R. J. & LENZI, G. (1975) "The measurement of relative accessibility" in Regional Studies, 3 (1); pàg.15-26
- BEAUCHARD, Jacques (1988) Trafics Toulouse, Erès.
- BEAUJEU-GARNIER, J. (1990) "L'aménagement des transports en Ile-de-France: Contraintes et politique" in Transports 340; pàg.87-91
- BECHI COLLIDA, Ada (1984) La terciarizzazione urbana e la crisi de la città Milano, Franco Angeli.
- BEESELEY, Michael E. (1968) "Technical possibilities of spatial taxation in relation to congestion caused by private cars" in II Symposium international d'économie des transports Paris, CEMT.
- BEGAG, Azouz (1988) "Les distances paradoxales de la mobilité" in Annales de la recherche Urbaine, 39 (Transports en commun); pàg.117-119
- BENKO, G. (1985) "Espace, temps, pouvoir-rencontre avec Paul Virilio" in Espaces et Sociétés, 46; pàg.5-19

- BERG, Peter; MAGILAVY, Beryl & ZUCKERMAN, Seth (1989) A green city program for San Francisco Bay Area Cities and Towns San Francisco, Planet Drum Books.
- BERGER, Michael L. (1991) "The car's impact on the american family" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margaret (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- BERTOLI, M. (1986) Il traffico nei centri storici Luca, MPF Editore.
- BERTRAND, Michel-Jean (1984) "Une approche de la forme urbaine et de la centralité" in Annales de Géographie, 520; pàg.666-6861
- BETTINI, Paolo (1989) "Il piano del traffico de Bologna. Intervista con l'assessore al traffico" in Aubis, pàg.122-131.
- BIEGEY, Michel (1993) Les élus du tramway. memòries d'un technocrate París, Edima.
- BIEN, G. (1974) Une application du concept d'accessibilité à l'étude des réseaux de transports collectifs Arcueil, IRT.
- BIETTE, L. (1906) "Le métropolitain à Paris, à la fin du XIXe siècle" in Revue de Paris, 15 pàg. 65-77.
- BIRD, James Harold (1977) Centrality and cities London, Routledge & Kegan Paul.
- BLACK, J. A. (1980) Urban accessibility, transport policy and analysis in developing countries Annual Summer seminar, Universitat de Warwick, (juliol 1980).
- BLUNMENFELD, Hans (1949) "Theory of city form, past and present" in Journal of the society of architectural historians 8 ;pàg. 7-16.
- BOAGA, Giorgio (1972) Diseño del tráfico y forma urbana Barcelona, Gustavo Gili.
- BONET CORREA, A. (ed.) (1985) La polémica ingenieros-arquitectos en España. Siglo XIX Madrid, Turner.
- BOOKCHIN, Murray (1974) The limits of the city Montreal, Black Rose Books, 1986. (trad. cast. Los límites de la ciudad Madrid, Hermann Blume, 1978, 125p.).
- BORJA i SEBASTIÀ, Jordi "La ciudad y el ocio. La reproducción de las condiciones de producción" in Cuadernos de Arquitectura y Urbanismo 83; pàg. 34-38.
- BORTOLI, Michele (1986) "Il trasporto col.lectivo urbano" in Il traffico nei centri storici 23pàg.111-138.
- BOUINOT, J. (1987) L'action économique des grandes villes en France et à l'étranger Paris, Economica.
- BOURILLON, Florence "L'haussmannisation, une solution à la crise urbaine du milieu du XIX siècle" in Historiens-géographes 338; pàg. 131-149.
- BOUVIER, Pierre (1985) Technologie, travail, transports. Les transport parisiens de masse (1900-1985) París, Librairie des Meridiens.
- BOWERS, Chris (1993) "Europe's Motorways" in The ecologist, 23 (4); pàg.125-130
- BOYER, M. Christine (1983) Dreaming the rational city: the myth of American city planning Cambridge (Mass), The MIT Press.
- BRAUDEL, F. (1967) Civilization matérielle et capitalisme. XV-XVIII siècle París, Armand Colin.
- BREER, E. (1914) "Formation du grand Vienne, 1892" in Premier congrès international... des villes Bruxelles.
- BRIGGS, D. A. (1973) Problems in transportation planning in the conurbation: the role of accessibility London, Institute of British Geographers.
- BROTCHIE, John F. (ed.) (1985) The future of urban form: the impact of new technology London, Croom Helm. (New York, Nichols Pub.)
- BROTCHIE, John F.; HALL, Peter & NEWTON, Peter W. (ed.) (1987) The spatial impact of technological change London, Croom Helm.
- BROWNELL, Blaine A. (1980) "Urban Planing, the planing profession, and the motor vehicle in early twentieth century American" in CHERRY, Gordon E (ed.) Shaping an urban world London, Mansell; pàg.59-77.
- BRUNET, Jean-Paul (1986) "Les rapports entre emploi et residence" in Villes en parallele, 10 (Les crises de la banlieue aux XIX et XX siècles); pàg.32-44.
- BRUNN, S. D. & LEINBACH, R. (1991) Collapsing space ann time. Geographic aspects of communication and information London, harper Collins.
- BRUNO, Sergio & MAZZOCCHI, Giancarlo (ed.) (1973) La congestione del traffico effetti e rimedi Milano, Franco Angeli.
- BRUNS, Lawrence D. (1980) Transportation, temporal and spatial components of accessibilitat Lexington (Mass), Lexington books.

- BUCHANAN, M. (1990) Urban Transport Trends and possibilities (Transport and society. Special Project on Transport Needs for the 21st Century) Rees Jeffreys Fund, 18.
- BUNGE, William (1978) "The point of reproduction: a second front" in Antipode (trad. cast. El lugar de reproducción: un segundo frente in Documents d'Anàlisi Metodològica en Geografia, 1 1978; pàg. 29-57).
- BURET, E. (1840) "La misère à Londres vers 1840" in De la misère des classes laborieuses en Angleterre et en France Paris; pàg. 367-373.
- BURGEL, Guy (1986) "Sur quelques pistes en banlieue" in Villes en Parallele, (Les crises de la banlieue aux XIX et XX siècles, emploi et residence); pàg. 279-281.
- BURTENSHAW, David; BATEMAN, M. & ASHWORTH, G.J. (1981) The city in West Europe Chichester, John Wiley.
- CALLENBACH, Ernest (1975) Ecotopia: the notebooks and reports of William Weston Berkeley, Banyan Tree Books.
- CAMAGNI, Roberto & GIBELLI, Maria Cristina (ed.) (1992) Alta tecnologia e rivitalizzazione metropolitana Milano, Franco Angeli.
- CAMBON, V. (1909) "Trente ans de révolution urbaine: Berlin (1880-1910)" in L'Allemagne au travail Paris, pàg. 148-153.
- CAMPS i CURA, Enriqueta (1985) La formació d'una ciutat catalana sota l'impuls de la industrialització: Sabadell 1770-1890 Bellaterra, Universitat Autònoma de Barcelona (Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales) Tesi de Llicenciatura.
- CANNADINE, David (1982) "Residencial segregation in victorian towns: from shapes in the ground to shapes in society" in JONHSON & POOLEY (ed.) The structure of nineteenth century cities Londres, Croom Helm; pàg.234-356.
- CANNADINE, David & REEDER, David (ed.) (1982) Exploring the urban past. Essays in urban history by H. J. Dyos Cambridge, Cambridge University Press.
- CANO, M. (1989) "El plan de Córdoba" in Trenes Hoy 25 pàg.35-37
- CAÑAS, Jordi (1992) "Medi natural i urbanització: possibilitats de convivència" in Papers, 11 pàg. 9-15.
- CAPEL SÁEZ, Horacio (1983) Los ingenieros militares s XVIII. Repertorio bibliográfico. Inventario de su labor científica y espacial Barcelona, Ediciones de la Universidad.
- CARATI, Francesca (ed.) (1988) Le aree metropolitane di antica industrializzazione Milano, CLUP.
- CARNOLO, G. (1979) Ferrovie Nord Milano. storia. Cento anni di storia delle Ferrovie Nord Milano Trento,, Globo.
- CARRERA PUYAL, J. (1961) La economia de Cataluña del siglo XIX Barcelona, Ed. Bosch.
- CARRERAS CANDI (1912-18) Geografia de Catalunya Barcelona,
- CARRERAS I VERDAGUER, C. (1979) "La autopista, moderno agente en la organización del territorio" in VI coloquio de geografía Palma de Mallorca, (pàg.523-27)
- CASARES ALONSO, Anibal (1973) Estudio historico-economico de las construcciones ferroviarias Españolas en el siglo XIX Madrid, Publicaciones de la Escuela Nacional de administración pública.
- CASTELLS, Manuel (1990) The rise of the dual city: social theory and social trends Madrid, Universidad Autónoma de Madrid, Inst. Univ. de Sociología de Nuevas Tecnologías.
- CASTELLS, Manuel (1971) "El proceso de urbanización: la relación histórica entre sociedad y espacio" in XXI, Siglo (ed.) Problemas de Investigación ec Sociología Urbana Madrid, pàg. 84-86.
- CASTELLS, Manuel (1989) The informational city: information technology, economic restructuring, and the urban-regional process Oxford, Basil Blackwell.
- CECCARELLI, Paolo (1968) Traffico urbano che fare? Padova, Marsillo.
- CECCHINI, Arnaldo & INDOVINA, Francesco (ed.) (1992) Strategie per un futuro possibile Milano, Franco Angeli.
- CERVERO, Robert (1991) "Suburban Traffic Congestion: Is There a Way Out" in Built Environment, 17 (3/4); pàg.205-217
- CHERKI, Eddy & MEHL, Dominique (1979) Les nouveaux embarras de Paris, de la révolte des usagers des transports aux mouvements de défense de l'environnement Paris, Maspero.
- CHERRI, Eddy & MEHL, Dominique (1979) Les nouveaux embarras de Paris Paris, F M.
- CHERRY, Gordon E (1970) "Town planning and the motor car in the century Britain" in High speed ground transportation journal 4 (1); pàg.69-80.

- CHINITZ, B. (1960) Freight and the metropolis. the impact of America's Transport Revolution on the New York Region Cambridge (Mass), Havard University Press.
- CHOAY, Françoise (1965) L'urbanisme. utopies et réalités. Une anthologie Paris, Seuil.
- CHOMBART DE LAUWE, Paul Henry (1982) La fin des villes: mythe ou réalité Paris, Calmann-Lévy.
- CHUECA GOITIA, Fernando (1989 *dècima ed*) Breve historia del urbanismo Madrid, Alianza Editorial.
- CIUFFINI, Fabio Maria (1993) "El sistema urbà i la mobilitat horitzontal de persones, matèria i energia" in Medi ambient. Tecnologia i Cultura, 5 (Repensar la ciutat); pàg. 42-53.
- CIUFFINI, Fabio Maria (1994) "Per una mobilitat sostenible nelle città medie. Il club delle città senza auto: una rete ed un metodo" in Les ciutats mitjanes en el context regional europeu Sabadell.
- CIVITAS (1915) "Las zonas de edificación en Barcelona" in Civitas, 6 pàg.190
- CLARK, S. D. (1966) The Suburban Society Toronto, University of Toronto Press.
- CLINTON, D. (1825) "New York et le canal érié en 1825" in A view of the grand canal New York, pàg. 20-21.
- COFFEY, Antonia (1994) "Women and town planning" in The city and its resources: thoughts on sustainable urban development and the quality of life Barcelona.
- COLLINS, George R. & COLLINS, Christiane C. (1980) "Camillo Sitte y el nacimiento del urbanismo moderno" in SITTE, Camillo (ed.) Construcción de las ciudades según principios artísticos Barcelona, Gustavo Gili; pàg. 77-96.
- COMISIÓ DE URBANISMO Y SERVICIOS COMUNES DE BARCELONA Y OTROS MUNICIPIOS (1973) Estudio sobre recursos económicos para la actuación urbanística y la prestación de servicios en la comarca de Barcelona Barcelona, CUSCByOM.
- CONGRÈS INTERNATIONAL DES HABITATIONS À BON MARCHÉ (1895) "Les compagnies de chemins de fer et l'expansion urbaine en France (1895)" in Congrès international des habitations à bon marché Bordeaux; pàg. 52-53.
- CONGRÈS INTERNATIONAL DES VILLES (1913) "Le premier congrès international des villes" in Premier congrès international et exposition comparée des villes Bruxelles.
- CONTI, Sergio & SPRIANO, Giorgio (1988) Strutture urbane. innovazione tecnologica e reti urbane internazionali Torino, Fondazione Agnelli.
- CONTI, Sergio & SPRIANO, Giorgio (1990) Effetto città. Vol. I: Sistemi urbani e innovazione: prospettive per l'Europa degli anni novanta Torino, Fondazione Giovanni Agnelli.
- COORDINADORA DE LUCHA CONTRA LAS AUTOPISTAS (1979) La lucha contra las autopistas en el Estado Español Madrid, ed. Z.
- CORBUSIER, Le (1924 (1962 Ed castellana)) La ciudad del futuro Buenos Aires,
- CORBUSIER, Le (1941) La Charte d'Athènes París, Editions de Minuit.
- COREY, Kenneth E. (1983) "An introduction to the transactional city" in GOTTMANN, Jean (ed.) The coming of the transactional city College Park (Md.), University of Maryland (Institute for Urban Studies); pàg.xi-xvii,
- CORFIELD, P. J. (1982) The impact of english towns 1700-1800 New York, Oxford University Press.
- CORN, Joseph J. (1991) "Work and vehicles: a comment and note" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margaret (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- DANG-NGUYEN, Godefroy; SCHENEIDER, Volker & WERLE, Raymund (1993) "Networks in European policy-making: europeification of telecommunications policy" in Studies, Centre for European (ed) The Europeification of national policy-making Londres, SAGE Publications; pàg. 93-114.
- DANIELS, P. W. & WARNES, A. M. (1980) Movement in cities. Spatial perspectives on urban transport and travel London, Methuen. (traduició castellana Movimiento en ciudades. Transporte y tráfico urbanos, 1983 Madrid, IEAL).
- DAVIS, Mike The 'fifth' California: political economy of a state-nation New York, Verso.
- DE BALZAC, H. (1844) "Les grands boulevards de Paris vers 1830" in Histoire et physiologie des boulevards de Paris; pàg. 23-44.
- DE DIOS ORTÚZAR, J. (1993) "Congestión y transporte público: una relación mal entendida" in Revista latinoamericana de estudios urbanos 19 (56); pàg.124-126.
- DEELSTRA, T. et alii (ed.) (1991) The resourceful city: management approaches to efficient cities fit to live in Amsterdam, The Netherlands MAB Committee.

- DENNIS, R. (1984) English industrial cities of the nineteenth century: a social Geography Cambridge, Cambridge University Press.
- DERYCKE, Pierre-Henri (1991) "Urban concentration and road network: two approaches to congestion (part I)" in Flux 5; pàg.35-47.
- DERYCKE, Pierre-Henri (1992) "Urban concentration and road networks: two approaches to congestion, (Part II). Land values: an approach to congestion through the models of the "New Urban Economics"" in Flux 7; pàg.43-56
- DETRAGIACHE, A. (1981) "La lunga crisi, il grande urbanesimo e le scienze della città" in Sistemi urbani, III (1-2); pàg.43-48
- DEZES, Marie-Geneviève (1986) "Evolution et différenciations sociales en banlieue" in Villes en Parallele, 10 (Les crises de la banlieue aux XIX et XX siècles, emploi et residence); pàg. 155-164.
- DEZES, Marie-Geneviève (1986) "Strategies d'entreprises, mutations technologiques, politiques urbaines" in Villes en Parallele, 10 (Les crises de la banlieue aux XIX et XX siècles, emploi et residence); pàg. 269-278.
- DICKENS, C.H. (1956) "Le chemin de fer évenrant la ville, vu par Dickens, vers 1848" in Dossier de la maison Dombey et fils Paris, pàg. 74-77.
- DICKINSON, Robert E. (1947) City, region and regionalism. A geographical contribution to human ecology London, Routledge & Kegan Paul.
- DIJST, M. (1987) "The diffusion of Public Leisure Facilities over the dutch Urban System in the 19th century" in LEPETIT, B & HOOK, J. (ed.) La ville et l'innovation en Europe 14-19 siècles Paris, EHESS; pàg.98-120.
- DOMINGO CLOTA, Miquel (1986) Xarxa ferroviària i construcció urbana a Catalunya Escola Superior d'Arquitectura. Universitat Politècnica de Catalunya.
- DOMMERMUES, Pierre & GARDIN, Nanon (1989) Les stratégies internationales des métropoles régionales. L'exemple de Strasbourg Paris, Syros-Alternatives.
- DUBOIS-TAINE, Geneviève (1990) Les boulevards urbains. Contributions à une politique de la ville Paris, Presses de l'École Nationale des Ponts et Chaussées.
- DUNBAR, C.S. (1967) Buses, Trolleys, and Trams London, Hamlin.
- DUPUY, Gabriel (1975) Une technique d'analyse au service de l'automobile: les modèles de trafic urbain Paris, Action concertée de recherche urbain.
- DUPUY, Gabriel (1993) "Géographie et économie des réseaux" in L'espace géographique, 3; pàg. 193-209.
- DURAN, Xavier; FERNÁNDEZ HERMANA, Luis Ángel & REALES, Lluís (1993) "La frontera de la ciutat utòpica" in Medi ambient, Tecnologia i Cultura, 5 (Repensar la ciutat); pàg. 4.

- EA UE (1994) "Ciutats sostenibles" in The city and its resources: thoughts on sustainable urban development and the quality of life Barcelona.
- ECHEGARAY, José; CERDERERA, Mariano & MENDIZABAL, Alfredo (1901) Congresos internacionales de ferrocarriles, tranvías y electricidad. Celebrados en París en el año 1900 Madrid, Estudio tipografico Hijos de J.A. García.
- ENGELS, F. (1960) "La grande ville, dégrégation de l'humanité vue par Engels en 1845" in La situation de la classe laborieuse en Angleterre Paris, pàg. 59-61.
- ERLANDER, Sven (1976) Accessibility, entropy and the distribution and assignment of trafic Linkoping, institute of Technology.
- ESTEPA DIEZ, Carlos (1981) "Els orogens de la ciutat medieval" in L'Avenc, 44 (La formació de la ciutat medieval); pàg. 17-25.
- EVANS, R. (1980) "Il contagio dell'immortalità. Casa de famiglia nella Londra dell'Ottocento" in MORACHIELLO, P. & TEYSSOT, G. (ed.) Le macchine imperfette Roma, Officina; pàg.154-179.
- FATHY, Tarik A. (1991) Telecity. Information technology and its impact on city form New York, Praeger.
- FAUCHER, L. (1856) "L'ouvrier de Birmingham vers 1843: une certaine aisance" in Études sur l'Angleterre Paris, pàg. 499-501.
- FERNANDEZ ALBA, Antonio & GAVIRIA, Carmen (1986) Crónicas del espacio perdido: la destrucción de la ciudad en España 1960-1980 Madrid, MOPU.
- FERNANDEZ DIAZ, Roberto (1982) "La ciutat de Lleida a l'època moderna (s XVI-XVIII), Introducció. La Catalunya interior i la litoral" in L'Avenc, 55; pàg. 2-3.
- FISHMAN, Robert (1979) L'utopie urbaine au XX siecle: Ebenezer. Howard. Frank Lloyd Wright. Le Corbussier Bruxelles, Pierre Mandaga.
- FORREST, Ray; HENDERSON, Jeff & WILLIAMS, Peter (ed.) (1982) Urban political economy and social theory: critical essays in urban studies Aldershot, Gower.
- FORTE, Carlo (1970) "Le rendite fondiaria e la congestione urbana" in XXVII conferenza del traffico e della circolazione Roma,
- FORTIER, B. (1977) "Espace et planification urbaine (1760-1820)" in Prendre la ville. Anthropos, pàg.55-79.
- FORTIN, Jean-Patrick & VIE, Claude (1990) "Figure pour un tramway" in Urbanisme, 237 pàg.58-61
- FOSTER, J. (1989) "La ciutat al món industrial" in AAVV L'espai viscut València, Diputació de València; pàg.110-123.
- FOSTER, Mark S. (1991) "The role of the automobile in shaping a unique city" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margared (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- FRIEDMANN, John (1985) The World City Hypothesis Los Angeles, University of California (Graduate School of Architecture and Urban Planning).
- GAGO DAVILA, Jesús & GARCÍA-PABLOS RIPOLL, José Ma. (1992) "La Remodelación del Ferrocarril de Vía Estrecha en Oviedo: Un ejemplo de Operación Urbana en ciudades de escala intermedia" in Estudios Territoriales, 39 pp. 133-156.
- GAKENHEIMER, R. et alii (1978) The automovile and the environment Cambridge (Mass), MIT Press.
- GALLION, Arthur & EISNER, Simon (1950) The urban pattern: city planning and desing Princeton, Van Nostrand.
- GALLION, Arthur & EISNER, Simon (1983) The urban pattern. City planning and design New York, Van Nostrand Reinohold Company.
- GAMBÚS I GUARRO, Feliu (1954) "Un tren que ha passat a la història" in Alba 50; pàg.74-74
- GARCIA BELLIDO & et alii (1968) Resumen Histórico del Urbanismo en España Madrid,
- GARCIA VALVERDE, Julián (1990) "Ferrocarril de cercanias: el reto de la calidad de servicio" in BORJA, Jordi et alii (ed.) Las grandes ciudades en la década de los noventa Madrid, Sistema; pàg. 226-254.
- GAROFOLI, Gioacchino & MAGNANI, I. (ed.) (1986) Verso una nuova centralità delle aree urbane nello sviluppo dell'occupazione Milano, Franco Angeli.
- GARRISON, William et alii (1959) Studies of highway development and geographic change Seattle, University of Washington.
- GART; LYON., CETE de & CETUR (1991) "Les transports collectifs dans les villes moyennes" in CETUR (ed.) Les transports collectifs dans les villes moyennes CETUR.vol. 10.

- GAVIRIA, Mario (1971) Campo, urbe y espacio del ocio Madrid, Siglo XXI.
- GEBHARD, David (1991) "The suburban house and the automobile" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margared (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- GERARD, A. et alii (1992) Villes et sociétés urbaines au XIXe siècle París, A Colin.
- GERARD, Ernest (1897) "Statistics and growth of European tramways" in Bulletin of international Railway Congress.
- GIANNOPOULOS, G. A. (1984) "Technological innovation in major urban transport systems" in Ekistics 51 (305); pàg. 139-146.
- GIBELLI, Maria Cristina (ed.) (1986) La Rivitalizzazione delle aree metropolitane Milano, CLUP.
- GIDEON, Sjöberg (1967) The preindustrial city. Past and present Toronto, Free Press Corp.
- GILLY, J.-P. (1989) "Technopoles et développement: mythes et réalités" in 60 (1); pàg. 115-124.
- GIRARDET, Herbert (1992) Ciudades. Alternativas para una vida urbana sostenible Madrid, Celeste.
- GIROUARD, Mark (1985) Cities & people: a social and architectural history New Haven, Yale University Press.
- GOODWIN, Phil et alii (1991) Transport: the new realism Transport Studies Unit. University of Oxford. Rees Jeffreys road fund, (21 march 1991)
- GOTTDIENER, Mark (1985) The social production of urban space Austin, University of Texas Press.
- GOTTMANN, Jean & HARPER, Robert A. (ed.) (1990) Since Megalopolis Baltimore, Johns Hopkins University Press.
- GOTTMANN, Jean (1983) The coming of the transactional city College Park (Md.), University of Maryland (Institute for Urban Studies).
- GRANIER DE CASSAGNAC, A. (1881) "Les grands projets d'urbanisme de Napoleón III" in Souvenirs du second empire; pàg. 221-223.
- GREGORY, Derek (1988) "La différentiation, la distance et la géographie humaine post-moderne" in BENKO, Georges B. (ed.) Les nouveaux aspects de la théorie sociale. De la géographie à la sociologie Caen, Paradigme; pàg. 15-37.
- GUERIN-PACE, France (1992) Deux siècles de croissance urbaine. La population des villes françaises de 1831 à 1990 París, Antropos.
- GUIEYSSE, Jean Albert (1986) "L'industrialisation en Ile-de-France depuis 1965" in Villes en Parallele, 10 (Les crises de la banlieue aux XIX et XX siècles, emploi et residence); pàg. 135-161.
- GUILLERME, André (1993) "History and Technology" in International Journal, 8 (3-4); pàg. (Harwoord academic publishers)
- GUTIERREZ PUEBLA, Javier (1992) "Accesibilidad y descentralización en el espacio metropolitano madrileño" in Anales de Geografía de la Universidad Complutense, 12; pàg. 325-331
- GUYOT, Y (1881) "L'évolution des salaires à Paris et en province (1805-1875)" in La science économique París; pàg. 227.
- HAGERSTAND, Torsen (1975) "Space, Time, and the Human Condition" in KARLQUIST, A.; LUNDQUIST, L. & SNICKARS, F. (Dynamic allocation of urban Space Lexington (MA), Saxon House;
- HAMILTON, Ellis (1981) Historia de los trenes. La epopeya del ferrocarril Barcelona, R. Torres.
- HARMELLE, Claude (1982) "Les piqués de l'aigle. Saint-Antonin et sa région (1850-1940). in Recherches 47-48; pàg. 123-141.
- HART, Tom (1992) "Transport, the Urban Pattern and regional Chnage, 1960-2010" in Urban Studies, 29 pàg. 483-503.
- HARVEY, David & SCOTT, Allen (1988) "La pratique de la géographie humaine: théorie et spécificité empirique dans le passage du fordisme à l'accumulation flexible" in Cahiers de Géographie du Québec 87; pàg. 291-301.
- HARVEY, David (1974) "Environment, resources and people" in Economic Geography, pàg. 213-241.
- HARVEY, David (1974) "Population, resources, and the ideology of science" in Economic Geography 50 (3); pàg. 256-277. (trad. cast. Población, recursos y la ideología de la ciencia in Documents d'Anàlisi Metodològica en Geografia, 1 1978; pàg. 71-108).

- HARVEY, David (1979) "Population, resources and the ideology of science" in GALE, Stephen & OLSSON, Gunnar (ed.) Philosophy in geography Dordrecht, D. Reidel Pub. Co.; pàg. 155-185.
- HARVEY, David (1985) The Urbanization of capital Oxford,
- HARVEY, David (1989) "Accumulazione flessibile, pratiche spaziali e classi sociali" in PETSIMERIS, Petros (ed.) Le reti urbane tra dedentramento e centralità Milano, Franco Angeli; pàg.53-64,
- HAUSSMANN, G. E. (1893) "Les égouts de Paris" in Mémoires du baron Haussmann Paris, pàg. 350-351.
- HAYDEN, Dolores (1984) Redesigning the american dream New York, Norton.
- HELLIS, D. R. (1977) "L'haussmanisation de Rouen (1859-1860)" in Chaline, J.P. (ed.) Deux bourgeois en leur temps. Documents sur la société rouennaise du XIXe s. Rouen, pàg. 174.
- HILLS, Jill (1993) "Back to the future: Britain's 19th century telecommunications policy" in Telecommunications policy, 17 (3); pàg. 186-199.
- HOWARD, E. (1969) "La cité jardin: une solution d'avenir pour la ville" in Les cités-jardins de demain Paris, pàg. 7.
- HUGO-BRUNT, Michael (1972) The history of city planning: a survey Montreal, Harvest House.
- HUIZING, Geert (1994) "You can very well without your car for a day. How Delft discourages unnecessary car traffic" in Les ciutats mitjanies en el context regional europeu Sabadell.
- ILLICH, Ivan (1975) Energie et equité Paris, Seuil.
- INNOCENTI, Raimondo (1985) "Introduzione" in INNOCENTI, Raimondo (ed.) Piccola città & piccola impresa: urbanizzazione, industrializzazione e intervento pubblico nelle aree periferiche Milano, Franco Angeli; pàg.17-30.
- INNOCENTI, Raimondo (ed.) (1985) Piccola città & piccola impresa: urbanizzazione, industrializzazione e intervento pubblico nelle aree periferiche Milano, Franco Angeli.
- INSTITUT NATIONAL DE RECHERCHE SUR LES TRANSPORTS ET LEUR SECURITE (ed.) (1989) Un milliard de déplacements par semaine. La mobilité des français Paris, La documentation française.
- JACKSON, A. A. (1973) "Speculators suburbia 1923-1939" in Jackson, A. A (ed.) Semidetached London. Suburban development, life and transport, 1900-1939 Londres; pag. 251-279.
- JACOBS, Jane (1993) "Erosione della città o eliminazione dell'automobile" in Della Pergola, Giuliano (ed.) Urbanesimo Napoli, Liguori Editore; pàg.415-455.
- JOLY, Robert (1985) La ville et la civilisation urbaine Paris, Messidor/ed. Sociales.
- KASARDA, John D. & APPOLD, Stephen J. (1990) "Concetti fondamentali per la reinterpretazione dei modelli e dei processi urbani" in GASPARINI, Alberto & GUIDICI, Paolo (ed.) Innovazione tecnologica e nuovo ordine urbano Milano, Franco Angeli; pàg. 92-114.
- KELLERMAN, Aharon (1993) Telecommunications and geography Londres et New York, Belhaven Press.
- KERN, Stephen (1983) The culture of time and space 1880-1918 Cambridge (Mass), Harvard University Press.
- KOSTOF, Spiro (1991) The city shaped: urban patterns and meanings through history London, Thames and Hudson.
- KRÄMER-BADONI, Thomas (1994) "Life without the car: an experiment and a plan" in International Journal of Urban & regional Research, 18 (3); pàg. 347-356.
- KRIER, León (1993) "La civilització industrial davant el repte d'una ciutat nova" in Medi ambient. Tecnologia i Cultura, 5 (Repensar la ciutat); pàg. 36-41.
- KRIM, Arthur (1992) "Los Angeles and the anti-tradiction of the suburban city" in Journal of Historical Geography, 18 (1); pàg.121-138
- LAARMAN, Françoise (1973) "L'accessibilité en zone urbaine" in Urbanisme, 134-135; pàg.36-39
- LADD, B. K. (1988) "Public baths and civic improvements in nineteenth century german cities" in Journal of Urban History, 14 (3); pàg. 69-91.
- LAGENDRE D'ANFRAY, Pascale & SANDER, Agnès (1993) "Points-de-réseaux et formes urbaines- Une analyse morphologique de la correspondance" in RATP, 86; pàg. 24-36.
- LAGORY, Mark & PIPKIN, John (1981) Urban social space Belmont (Cal.), Wadsworth Pub. Co.
- LAMOUREUX (1889) "Le déplacement de la population parisienne vers les Faubourgs, puis la Banlieue: (1861-1886)" in Bulletin de statistique et de législation comparée, pàg. 216-217.
- LÄMPARD, E. E. (1983) "The nature of the urbanization" in FRASER, Dereck & SUTCLIFFE, Anthony (ed.) The pursuit of urban history London, Edward Arnold; pàg. 189-211.

- LARROSA, Manel (1977) Aproximació al desenvolupament urbà de Sabadell en el segle XIX Sabadell,
- LAW, Christopher M. (ed.) (1991) Restructuring the global automobile industry. Global, national and regional impacts London, Routledge.
- LEES, Andrew (1985) Cities perceived: urban society in European and American thought 1820-1940 New York, Columbia University Press.
- LEFÈVRE, Cristian (1984) "Où les tramways font la ville. Los Angeles" in Annales de la recherche urbaine, 21 janvier; pàg. 113-120.
- LIEPMANN, Kate (1944) The Journey to work London, Kegan Paul, Trench, Truber & Co.
- LOGAN, John R. & MOLOTCH, Harvey L. (1987) Urban fortunes: the political economy of place Berkeley, University of California Press.
- LOPEZ GOMEZ, A. (1971) "El tráfico urbano en Valencia" in Cuadernos de Geografía, 2 pàg.5-14
- LORCA, Alejandro V. (1972) "Las relaciones entre los transportes y las estructuras urbanas" in JANÉ SOLA, José (ed.) El transporte colectivo urbano en España Barcelona, Ariel; pp. 179-209.
- LORDEREAU, G. (1894) "Transports et éclairage: le progrès des techniques (vers 1890)" in Havre à Chicago Lyon, pàg. 5-9 i 15.
- LYNCH, Kevin (1981) Good City Form Cambridge, Massachusetts Institute of Technology.
- MAGGIONI, Mario (1989) "La dimensione territoriale delle politiche per l'innovazione: lo science park e le trasformazioni della città" in Archivio di Studi Urbani e Regionali, 36; pàg. 45-66.
- MAINARDI, R. & TOMBOLA, C. (ed.) (1982) Grandi città e aree metropolitane Milano, Franco Angeli.
- MANCUSO, F. (1978) Las experiencias del zonning Barcelona, Gustavo Gili.
- MARCARINI, Albano (1979) "Nascita i sviluppo delle linee tramviarie extraurbane in Lombardia, 1876-1918" in Storia urbana, 7 (III); pàg.3-46
- MARCHETTI, C. (1981) Building bridges and Tunnels: The effect on the Evolution of traffic International Institute for Applied Systems Analysis, SR 88-01.
- MARCHETTI, C. (1991) "Vogager dans le temps. Considérations pour une meilleure exploitation de la liaison fixe" in Futuribles, 6 pàg. 36-49.
- MARTINI, Giacomo (ed.) (1984) Città e metropoli. Le culture, i conflitti Ferrara, Comune di Ferrara (Assessorato alla Cultura).
- MASJUAN BRACONS, Eduard (1992) Urbanismo y ecologia en Cataluña Mòstoles, Madre Tierra.
- MAURY, F. (1910) "La rue a Paris vers 1910" in Figures et aspects de Paris Paris, pàg. 66-69.
- McKAY, Jonh P. (1976) Tramways and trolleys. The rise of the urban mass transport in Europe Princeton, Princeton University Press.
- McKAY, Jonh P. (1979) Tramways and trolleys. The rise of the urban mass transport in Europe Princeton, Princeton University Press.
- MENERAULT, Philippe (1989) "Trafics (abstract)" in Metropolis, 86 pàg.53
- MEYER, Aubrey & SHARAN, Anandi (1993) "La població i la paradoxa del creixement" in Medi ambient. Tecnologia i Cultura, 5 (Repensar la ciutat); pàg. 18-35.
- MINISTERIO DE OBRAS PUBLICAS Y TRANSPORTES (1992) "Història del ferrocarril en España (1843-1992)" in Revista MOPT, extraordinario, julio/agosto 1992
- MIRALLES i GUASCH, Carme (1995) El perquè de la mobilitat i el perquè dels mitjans de transport mecànic en la ciutat capitalista. Una aproximació teòrica (setembre de 1995) treball per al Post-grau d'Urbanisme
- MOGRIDGE, J. H. (1990) Travel in Towns: jam yesterday, jam today, jam tomorrow Londres, Macmillan.
- MONTI, Carlo (1990) "Pianificazione e mutamenti della città" in GASPARINI, Alberto & GUIDICINI, Paolo (ed.) Innovazione tecnologica e nuovo ordine urbano Milano, Franco Angeli; pàg.21-36.
- MONTOLIU, Cipriano (1916) El sistema de Taylor y su crítica Barcelona, Casa edit Estudio.
- MORACHIELLO, P. & TEYSSOT, G. (1980) La machine imperfette Roma, Officina.
- MORALES, Rebeca (1991) "Place and auto manufacture in the post-fordisme era" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margaret (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- MOSES, L. N. (1981) Transport and the spatial structure of cities and regions Evanson (Ill), Transportation Center Northwestern University.
- MUELLER, Milton (1993) "Universal service in telephone history; a reconstruction" in Telecommunications policy, 17 (5);pàg. 352-369.

- MULLER, Peter O. (1986) "Transportation and urban growth. -The Shaping of the American metropolis" in Focus, (verano 1986); pp. 8-17.
- NADAL, Javier (1990) "Políticas de telecomunicaciones para el desarrollo metropolitano" in BORJA, Jordi et alii (ed.) Las grandes ciudades en la década de los noventa Madrid, Sistema; pàg. 493-510.
- NADIS, 1994 (1994) "New options for Urban Transit" in Ecociutat. Estratègies per una ciutat sostenible Barcelona, Diputació de Barcelona; pàg. 1-11.
- NATALI, A. et alii (1984) "Milano. I vent'anni della linea 1" in Tecnologia Territorio, 1; pàg. 54-71.
- NAVARRO, R A; HEIERLI, U & BECK, V (1985) Alternativas al transporte en America latina: la bicicleta y los triciclos St Gallen, Switzerland, SKAT, Centro Suizo de Tecnologia Apropiaada.
- NELSON, Ruben F.W. (1976) The illusions of urban man Toronto, Ministry of State for Urban Affairs.
- NIJKAMP, Peter (ed.) (1986) Technological change, employment and spatial dynamics Berlin, Springer-Verlag.
- NOVACO, Raymond W. (1991) "Automobile driving and aggressive behavior: the effects of multiple disinhibitory influences" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margared (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- OCDE/CETUR (1991) "Partenariats public/privat" in Cetur (ed.) Partenariats public/privat París, CETUR, vol. 8.
- OFFNER, Jean-Marc & ZEMBRI, Pierre (1994) "Tramway, transport public: histoires parallèles" in Transport Public.922; pàg.20-29.
- OGBURN, William F. (1957) "Inventions of local transportation and the patterns of cities" in HATT, Paul K & REISS, Albert J. Jr. (ed.) Cities and Society. The revised reader in Urban Sociology New York, The Free Press; pp. 274-282.
- OGLIARI, F. & SAPI, F. (1972) Dall'omnibus alla metropolitana. Storia dei trasporti italiani Lombardia, ediz a cura degli autori.
- OLIVERES I SAMITIER, Josep (1984) "De la Manresa fàbrica a la ciutat que desitja se capital" in L'Avenc, 70 (La ciutat de Manresa: de l'Edat Mitana a l'actualitat); pàg. 74-81.
- OLMOS LLORENS, Joan (1989) "Carreteres y trafico en el año dos mil" in Tráfico en la ciudad, 12; pàg. 66-85.
- OLSEN, D. J. (1986) "Villa suburbia" in OLSEN, D J (ed.) The city as a Work of art New Haven-Londres, Yale University Press;
- OLSON, Donald J. (1986) The city as a work of art. London. París. Viena Yale, Yale University.
- OTAMENDI, Miguel (1948) "Breve historia de los ferrocarriles metropolitanos" in E. y T., pàg. 463-469.
- PALOU i SARROCA, Miquel (1981) "Història del ferrocarril a Catalunya" in AAVV (ed.) Trens i Estacions Barcelona, Generalitat de Catalunya; pàg. 13-85.
- PARCERISAS i BUNDO, Josep (1990) La forma urbis cinc ciutats sota sospita Escola Tècnica Superior d'Arquitectura. Universitat de Barcelona.
- PELLOUTIER, F. et M. (1975 (1900)) "Comment vit la classe ouvrière en 1900" in La vie ouvrière en France París, pàg. 237.
- PELLOUTIER, F. et M. (1975(1900)) "La durée du travail en France vers 1890" in La vie ouvrière en France París, pàg. 25-27.
- PENZO, Pier Paola (1987) "Dall'omnibus alla metropolitana. I trasporti urbani a Parigi nella seconda metà dell'ottocento" in Parametro, 161; pàg.56-61
- PERROT, J. C. (1975) Genèse d'une ville moderne. Caen au XVIII siècle París-La Haye, Mouton.
- PERROT, M. (1992) "El ama de casa en el espacio parisino durante el siglo XIX" in Historia urbana, 1 pàg. 71-82.
- PHILIPS, David & WILLIAMS, Allan (1984) Rural Britain. A social Geography London, Basil Blackwell.
- PIANTA, Mario (1992) "Una nota sobre las condiciones de producción urbanas" in Ecología Política, 2; pàg.95-98
- PICARD, Alfred (1889) "Chemins de fer, prospérité et urbanisation" in Exposition universelle París; pàg. 293-294.
- PICON, Antoine (1988) Architectes et Ingénieurs au siècle des lumieses Marseille, Parenthèses.
- PINOL, Jean Luc (1991) Le monde des villes au XIX siècle París, Hachette.
- PLOWDEN, Stephen (1972) Towns against traffic London, André Deutsch.

- POTRYKOWSKI, M. & TAYLOR, Z. (1982) "Tendencias actuales en la investigación sobre aspectos espaciales del transporte" in Estudios geográficos, 8; pàg.269-93
- POTRYKOWSKI, Marek & TAYLOR, Zbigniew (1984) Geografía del transporte Barcelona, Ariel. (1982 (1a edició)).
- POUSSOU, J. P. (1992) La croissance des villes au XIXe siècle París, Sedes.
- PRECEDO, Andrés (1987) "La estructura terciaria del sistema de ciudades en España" in Estudios Territoriales, 24; pàg.53-76.
- PRED, Allan (1966) The spatial dynamics of U S Industrial Growth: 1800-1914 Cambridge (Mass), MIT Press.
- PUIG i CASTELLS, Jaume (1990) "Els precedents urbanístics de l'eixampla de Sabadell" in Arraona. Revista d'Història, 7; pàg.35-46
- RAFFESTIN, Claude (1988) "Le role de la ville d'art dans l'avènement d'une économie de la contemplation" in Cahiers de Géographie du Québec, 85 pàg. 61-66.
- RAWCLIFFE, J. M. (1982) "Bromley: kentish market town to Lo London suburb 1841-1881" in THOMPSON, F M L (ed.) The rose of the suburbia Leicester, Leicester University Press; pàg. 144-178.
- RECCHIA, M. (1982) I costi sociali degli incidenti stradali Milano, Franco Angeli.
- REGISTER, Richard (1987) Ecocity Berkeley: building cities for a healthy future Berkeley, North Atlantic Books.
- RESEARCH, TRANSPORTATION (1988) "A look ahead, year 2020." in BOARD, Transportations research Long- range trends and requeriments for the nation's highway and public transit systems Washington, National research council.
- REYNOLDS, D. J. (1966) Economics. town planning and trafic London, The institute of economics Aff.
- RIIS, J. (1890) "New York: comment vit l'autre moitié" in (ed.) How the other half lives New York, pàg. 79-116.
- RISLER, G. (1912) "Exemples de town planning dans les villes allemandes vers 1910" in Le musée social. série mémoires et documents pàg. 326-329.
- ROBERT, Jean (1980) Le temps qu'on nous vole Como, Red edizione.
- ROBSON, B. (1981) "The impact of functional differentiation withim systems of industrialised cities" in SCHMAL, H. (ed.) Patterns of European Universtation Londres, Croom Helm; pàg. 179-203.
- ROBSON, William A. & REGAN, D.E. (ed.) (1954) Great cities of the world. Their government, politics and planning London, George Allen & Unwin. (3a ed. 1972)
- ROCA, Francesc (1983) "Dels eixamples del vuitcents a la Catalunya de la Mancomunitat" in AAVV (ed.) Evolució urbana de Catalunya Barcelona, Edicions La magrana; pàg. 83-95.
- RODGER, Richard (ed.) (1990) Urban history yearbook 1990 Leicester, Leicester University Press.
- RODGER, Richard (ed.) (1993) European urban History Leicester, Leicester University Press.
- ROSEMBLOOM, Sandra (1991) "Why working families need a car" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margared (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- RUEDA, Salvador (1993) "L'ecologia urbana i la planificació de la ciutat" in Medi ambient. Tecnologia i Cultura, 5 (Repensar la ciutat); pàg. 6-17.
- SALOMON, Jean-Jacques (1992) Le destin technologique París, Ballard.
- SALZANO, Edoardo (ed.) (1992) La città sostenibile Roma, edizioni delle Autonomie.
- SANTISO LOPEZ, Margarita (1989) "Todo lo que usted sabe sobre trafico y nunca se atreve a contar" in Tráfico en la ciudad, 12; pàg. 19-32.
- SANTORO, Francesco (1970) "Coordinamento e confestione" in IUAV (ed.) XXVII Conferenza del Traffico e della Circolazione Stesa, Strade e Traffico;pàg.29-35.
- SARDEI-BIERMANN, Sabine (1976) "Cities and city planning in capitalist societies: a theoretical approach" in Kapitalistate, 4-5 pàg.125-140.
- SARRÀ i SERRAVINYALS, Salvador (1959) Cant a la ciutat obrera Mèxic, Club del Llibre Català.
- SAWHNEY, Harmeet "Circumventing the centre: the realities of creating a telecommunications infrastructure in the USA" in Telecommunications policy, 17 (7); pàg. 504-516.
- SCHARFF, Virginia (1991) "Gender, electricity, automobility" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margared (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- SCHNEIER, Graciela (1992) "Villes et transport en Amèrique Latine" in CREDAL-CNRS. RATP. Unité de prospective, 75 (nov.); pàg. 50-69.

- SECCHI, Bernardo (1970) "Assetto territoriale e domanda di trasporto" in XXVII Conferenza del traffico e della Circolazione Strade e Traffico; pàg.19-23.
- SERRANO SEGURA, María del Mar (1991) "La ciudad percibida. Murallas y ensanches desde las gufas urbanas del siglo XIX" in Geocrítica, 91 pàg.5-45
- SICA, P. (1980) Antologia di urbanistica Bari, Laterza.
- SIEGEL, Adrienne (1981) The image of the American city in popular literature. 1820-1870 Port Washington (NY), Kennikat Press.
- SIMPSON, Barry J. (1990) Il traffico in città. Centri urbani e trasporto pubblico Padova, Franco muzzio editore.
- SITGES SALLARES, Lluís & MOLL de MIGUEL, Miquel Àngel (1989) "El consenso de la congestión" in Tráfico y ciudad, 9; pàg. 112-125.
- SMITH, Helen Lawton (1990) "Innovation and technical links: the case of advanced technology industry in Oxfordshire" in Area, 22 (2); pàg. 125-135.
- SMITH, J. (1985) "Pedestrianisation - shopping streets in Scotland" in The Planner, 72 (5); pàg.12-16.
- SMITH, Susan J. (1989) "Society, space and citizenship: a human geography for the 'new times'?" in Transactions. Institute of British Geographers, 14 (2); pàg.144-156.
- SOGUEL, Nils (1992) "Cout social du trafic en milieu urbain; evaluation dans les cadre d'une ville suisse" in 6th world conference on transport research Lyon, juin 29- July 3,
- SOJA, Edward; MORALES, Rebecca & WOLFF, Goetz (1983) Urban restructuring: an analysis of social and spatial change in Los Angeles Los Angeles, UCLA (Graduate School of Architecture and Urban Planning).
- SOLDATOS, P. (1989) Déploiement international des villes européennes: de l'Eurocité de 1992 à l'Euroville mondiale 2000 Torino, Fondazione Agnelli.
- SPREIREGEN, Paul D. (ed.) (1967) The modern metropolis. Its origins, growth, characteristics, and planning. Selected essays by Hans Blumenfeld Cambridge (Mass), The MIT Press-The Open University.
- STORPER, Michael & WALKER, Richard (1989) The capitalist imperative. Territory, technology, and industrial growth New York, Basil Blackwell.
- STORPER, Michael (1985) Technology and new regional growth complexes: the economics of discontinuous spatial development Los Angeles, University of California (Graduate School of Architecture and Urban Planning).
- SUAREZ VILLA, Luís (1987) "Evolución metropolitana, cambio económico sectorial y distribución del tamaño de las ciudades" in Estudios Territoriales, 23 pàg.155-181.
- SUBIRATS i HUMET, Joan (1991) L'ecologia, el territori i el futur de la societat Cornellà de Llobregat, Fundació Utopia d'Estudis Socials del Baix Llobregat.
- SULLIVAN, L (1896) "Le gratte-ciel ou la forme suit la fonction" in Massu, C. (ed.) L'architecture de l'École de Chicago Paris; pàg. 147-164.
- SUTCLIFE, Anthony (1992) "La ciudad en el cine" in Historia Urbana, 1; pàg. 46-67.
- SUTCLIFFE, Anthony (1984) "Du cheval al tramway: la mécanisation des transports urbains 1850-1900" in Les Annales de la Recherche Urbaine, 23-24; pàg. 5-17.
- SUTCLIFFE, Anthony (1989) "Planificació urbana al segle XIX: continuïtat o discontinuïtat?" in AAVV (ed.) Història urbana i intervenció en el centre històric Barcelona, Institut Cartogràfic de Catalunya; pàg. 99-109.
- SUTCLIFFE, Anthony (ed.) (1984) Metropolis 1840-1940 London, Mansell.
- SWEEZY, Paul M. (1963) Teoria del desarrollo capitalista Mèxic, Fondo de Cultura Económica.
- TAYLOR, G.R (1966) "The Beginning of Mass Transportation in Urban America. Part I and Part II" in The Smithsonian Journal of History, (Summer, Autumm); pàg.35-50, 31-54.
- TAYLOR, J. C. & WILLIAMS, D. G. (ed.) (1985) Urban planning practice in developing countries Oxford, Pergamon.
- TAYLOR, Z. (1980) "Some comments on social transport geography" in Progres in Human Geography, 4; pàg.99-194
- TETLOW, John & GOSS, Anthony (1965) Homes, towns and traffic London, Faber.
- TORREGO SERRANO, Flores (1992) "La motorización en Madrid y su incidencia en el espacio urbano" in Anales de Geografia de la Universidad Complutense, 12; pàg.345-354.

- TORRES, Joan; RODRIGUEZ BAYRAGUET, Alfons & BARCELO, Jaume (1990) "Políticas de transporte, tráfico y circulación: como articular los diversos modos de transporte" in BORJA, Jordi et alii (ed.) Las grandes ciudades en la década de los noventa Madrid, Sistema; pàg.409-426.
- TORTELLA, G. (1982) Los orígenes del capitalismo en España. Banca, Industria y Ferrocarriles en el siglo XIX Madrid, Tecnos.
- TRANSPORTS, CONSEIL NATIONAL DE (1991) Tranports urbains et exclusion sociale París, CNT.
- URTEAGA, L. (1980) "Miserias, miasmas y microbios. Las topografías médicas y el estudio del medio ambiente en el siglo XIX" in Geo-Crítica, 29 pàg.
- VERDÈS-LEROUX, J. (1974) "Les condicions de transport: objet de mobilisation" in Sociologie du travail, 3; pàg.242-244
- VILAGRASA i IBARZ, Joan (1990) Creixement urbà i agents de la producció de l'espai: el cas de la ciutat de Lleida Lleida, Institut Cartogràfic de Catalunya. Ajuntament de Lleida.
- VIRILIO, Paul (1984) L'horitzon négatif. Essai de dromscopie París, Galilée.
- VIRILIO, Paul (1977) Vitesse et politique París, Galilée.
- VITTADINI, Maria Rosa (1991) "La città accessibile" in BALBO, Laura (ed.) Tempo di vita. Studi e proposte per cambiarla Milano, Feltrinelli; pàg.37-40.
- VITTADINI, Maria Rosa (1992) "Infrastrutture contro la città" in SALZANO, Edoardo (ed.) La città sostenibile Roma, edizioni delle Autonomie; pàg. 28-59.
- VOORHES, A. M. (Special Editor) (1959) "Land Use and Traffic Models: A Process Report" in Journal of the American Institute Of Planners, 25 (2); pàg.55-104
- WACHS, Martin & CRAWFORD, Margaret (ed.) (1991) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- WAGENAAR, M. (1992) "Conquest of the Center or flight tje suburb? Divergent Metropolitan strategies..." in Journal of Urban History, 19 (1); pàg. 60-83.
- WEBBER, Melvin M. (1991) "The joys of automobility" in WACHS, Martin & CRAWFORD, Margaret (ed.) The car and the city: The automobile, the built environment and daily life Ann Arbor (Mi), The University of Michigan.
- WHITE, H. P. (1964) "London's rail terminals and their suburban traffic: a geographic appraisal of the commuter problem" in Geographical review, 23 (9); pàg.347-65.
- WHITELEGG, John (1993) "Time Pollution" in The ecologist, 23 (4); pàg.131-155
- WHITELEGG, John (1993) Transport for a Sustainable Future London, Belhaven Press.
- WILLIAMS, Roslind (1990) Notes on the Underground. An Essay on Techology, Society, and the Imagination Cambridge (Ma), The MIT Press.
- WINGO, Lowdon Jr. (1969) Cities and space. The future of urban land Baltimore, The Johns Hopkins Press.
- WINTER, James (1993) London's teeming streets (1830-1914) London, Rontledge.
- WORPOLE, Ken (1992) Towns for people. Transforming urban life Buckingham (UK), The Open University Press.
- ZAMBRINI, Guglielmo (1964) I piani stradali e la viabilità urbana IAUV
- ZAMBRINI, Guglielmo (1986) "Indicazioni per un approccio non settoriale ad alcuni temi di trasporti e di politica dei trasporti" in Archivio di Studi Urbani e Regionali, 27; pàg.19-33.
- ZARONE, Giuseppe (1993) Metafísica de la Ciudad. Encanto Utópico y desencanto metropolitano Murcia, Universidad de Murcia.

